

naša luč

1990
junij, julij,
avgust
6

Slovenija, moja dežela — koliko te poznam?

SLOVENSKA DOMAČA OBRT

Glavno o njej smo že zapisali. Danes nam ostaja le še nekaj malega.

MESARSKA IN KLAVSKA DOMAČA OBRT

Ni večjega civilnega praznika na slovenskem podeželju, kot so koline. V Prekmurju izdelujejo iz zaklane prašiča bele klobase, kašnice, v Zasavju jetrnice, na območju Savinje polnjene želodce, na Notranjskem medvedove salame, na Primorskem sladke klobase in pršut. Domači mesarji hodijo v času kolin od hiše do hiše in koljejo prašiče ter pomagajo pri pripravi nadeva za klobase, predelavi mesa in pripravi le-tega za sušenje.

SVEČARSTVO IN MEDIČARSTVO

Lectarjem in svečarjem pravijo na Dolenjskem „krajcarkšeft“, ker so imeli pri prodaji svečarskih izdelkov in lectarskih medenjakov opravka s krajcarji, starim avstrijskim drobižem. Še danes je najti takšne delavnice v Ljubljani, Kamniku, Metliki, Slovenj Gradcu, Ptujju in Ljutomeru. Na škofje-loškem območju izdelujejo podobnjake, to je male kruhke iz medenega peciva s figurami.

SLOVENSKA KUHINJA

Slovenska kuhinja je zelo pestra in svojevrstna. Naj navedemo nekaj jedi:

Kranjsko zelje je bilo nekoč

znano daleč po svetu. Iz ajdove moke in kaše pripravljajo na Slovenskem vsaj sto dobrih jedi. Najboljša čebula na svetu je „luk“ s Ptujkega polja. Na južnih bregovih Slovenskih goric in Predpohorja pridelujejo na tisoče ton najboljših jabolč in hrušk, iz katerih pripravljajo v teh krajih jabolčne zavitke in obredni kruh. V Halozah imajo prvovrstne orehe, iz njih pa najboljšo potico. Štajerci so upravičeno ponosni na svoje buče, saj iz njih stiskajo olje, s katerim belijo. Slovenski kmetje so vzgojili odlične pridelke: krompir cvetnik, ljubljansko solato, ledenko, sortni ribniški fižol in zgornjekrašelsko zelje.

● KOLINE

Koline, „furež“, „koljereja“ ali „mesarija“ so v zimskem času kmetov največji domači praznik, predvsem v Prekmurju in na Štajerskem. Na dan klanja prašiča je ves dan kaj na mizi: dopolodne jetra, možgani, spečena prašičja kri, opoldne kuhano meso, popoldne topli ocvirki, glavna pojedina je pa zvečer. Sosedje imajo lepo navado, da si drug drugemu pošiljajo koline.

Konzerviranje mesa in mesnih izdelkov se vrši na različne načine. Najbolj znane te vrste slovenske mesne dobrote so: svinina iz tunke, mesne klobase — znamenite so prleške in kranjske —, svinjski želodci, krvavice, zaseka, šunka in pršut — ta se suši na prepihu deset mesecev.

● PREKMURSKA KUHINJA

Prekmurska kuhinja pozna veliko testenih in močnatih jedi, pa veliko juh: prežgane, mlečne in mesne juhe; med temi zadnjimi je za vse

Prekmurje, Štajersko in Koroško znamenita kisla juha.

Iz zelja, repe, fižola in krompirja pripravljajo predvsem prikuhe. Zelo priljubljena je bujta repa. Poznajo pražene, s smetano zabeljene ali pa mlečne buče. Kumarice jedo surove, kuhane, kvašene ali pa v solati. Radi imajo kašo: ajdovo, proseno ali ječmenovo.

Med mesnimi jedmi prevladujejo svinina, kokoši, gosi, race in pure. Od klobas poznajo mesne in krvavice, te zadnje so bele ali črne. Znana je svinjska ribica, gorički zavitek in golaži, ki so od vseh slovenskih najboljše.

Tudi številne vrste testenin in pečene močnate jedi so tu zelo priljubljene. Odlične so kulinje, to so široki rezanci. Od pečenih močnatih jedi prednjačijo gibanice, narejene iz devetih plasti ali gub testa in spečene v globujčni skledi. Priljubljene so zleivanke, pogače in posolanke.

Tudi v Prlekiji poznajo gibanice, potem pa štruklje, kvasenice in povitice. Hajdinski krapi so iz ajdove moke.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
*SEMIČ je razložena vas v prisoj-
nem bregu severozahodne Bele
krajine, središče belokranjskega
vinogradništva.*

prvi korak v demokracijo

V Sloveniji je enopartijska oblast pokopana. Vzbrstela je demokracija, ki pa bo morala do svojega polnega razcveta še prek številnih ovir. K tamkajšnjemu dogajanju nekaj opazovanj.

- Da so dali na prvih demokratičnih povojnih volitvah naši rojaki toliko glasov komunistični partiji, ki ima na svoji vesti neizmerno gorje revolucije in neštete krivice v povojnem času, je za slovenski značaj žalostno. S takšnim ravnanjem si niso postavili ravno spomenika pokončnosti.

- Da so poleg tega izbrali za republiškega predsednika partijca, je nič manj turobno. Obenem se ni mogoče načuditi, da si je ta gospod sploh upal kandidirati. Kaj ni kot partijski šef odločilno pomagal vzdrževati družbeno ureditev, ki je Slovencem nezakonito jemala demokratične svoboščine, kar je v naši narodni zgodovini ena največjih krivic, ki jih je kakšen Slovenec prizadejal ostalim Slovencem? Da je omenjenemu gospodu k izvolitvi čestitala tudi slovenska Cerkev, je vsaj močno začudljivo.

- Nastopni govor predsednika skupščine Republike Slovenije dr. Bučarja bo zaradi klenosti misli dobil v analih slovenske politične zgodovine prav gotovo častno mesto. Gospod je slovenski partiji brez ovinkov povedal, da je ona državljansko „vojno začela z namenom, da si prisvoji monopol oblasti in . . . po svojih predstavah preoblikuje narodovo usodo“. To je bila zmota, ki pomeni v naši zgodovini hujšo nesrečo kot mnoge katastrofe. V dosednji družbeni ureditvi je bilo treba nasprotnike tudi fizično izbrisati. Ljudi je bilo treba razosebiti, vzeti jim dušo. Celó pred svojimi lastnimi državljani je morala varovati državo policija, kar je bila krona tega sistema. Gospodarski polom bo velik, še hujše pa bodo moralne posledice polstoletnega mračnjastva.

- Kako težko se partija poslavlja od oblasti! Ko je ljubljanska televizija s prvega zasedanja skupščine poročala tako, da je to skupščino smešila, ker pač ni več partijska, in je znani oporečnik Janša to označil za labodji spev takšnega poročanja, je nastal med novinarji takšen vik in krik, da ga je Janša po pravici imenoval histerija.

Kot rečeno: pot do polne demokracije bo še dolga. A prvi koraki so storjeni, hvala Bogu!

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: dr. Branko Rozman, 8000 München 22, LiebigstraÙe 10. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 170 šil.
Anglija 8,50 fun.

Belgija 525 fran.
Francija 80 fran.
Italija 18.000 lir
Nizozemska 26 gld.
Nemčija 25 mark
Švica 23 franc.
Švedska 80 kron
Avstralija 14 dol.
Kanada 17 dol.
ZDA 13,50 dol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejmajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA.

binkošti danes

Te dni sem dobil nov kopirni stroj. Pri trgovcu sem dobil vsa potrebna navodila, pokazal je tudi, kakšne napake se lahko pojavijo, tako da lahko hitro popravim, če se kaj zatakne. Čisto preprosto, nič se ne more pokvariti!

Doma sem potem aparat preizkusil. Prvih pet kopij je naredil brezhibno. Potem se je ustavilo. Papir se je nekje ujel in obstal. Nič hudega, sem si mislil, saj preprosto pritisnem na določeni vzvod, odstranim oviro in spet bo šlo. Res sem lahko takoj papir, ki se je zataknil, odstranil, potem spet vključil aparat, samo sedaj ni šlo več. Poizkusil sem vse mogoče. Nič, samo dva centimetra je kopiral, vse drugo je ostalo kot bela lisa. In še ropotalo je nekaj, prej je šlo vse potihno.

Nič drugega mi ni preostalo, kot poklicati tehnik, naj stroj popravi. Imel sem srečo, da sem ga dobil doma. Prišel je, kot je bil obljubil. Pogledal je aparat, pritisnil na gumb in rekel: „Sedaj bo spet šlo!“ Res je bilo vse urejeno. Pokazal mi je, kje sem ga polomil. Kar malo nerodno mi je bilo, da sem bil tako neboljen.

Mladi tehnik se je zapletel v pogovor.

„Danes bom pa stari mami povedal, da sem bil pri vas, zelo bo vesela. Veste, ona gre vsako nedeljo v cerkev!“

„A tako, vi pa verjetno ne greste vedno,“ sem mu odgovoril.

„Sedaj že dolgo ne več, prej sem pa redno hodil. Veste, oni zgoraj delajo vse narobe, pa sem nehal. Nimam prav nič zoper Cerkev, samo sam ne grem več.“

Žal ni imel časa, da bi pogovor nadaljevala. Mene je namreč zelo zanimalo, kdo so tisti zgoraj, in kaj so naredili oz. delajo narobe, da ne gre on več v cerkev. Ali je pri tem mislil na svojega župnika, na škofa ali koga drugega?

Zanimivo je, kako občutljiv je moderni človek, ko ocenjuje Cerkev. Če ni po njegovi zamisli, misli, da sme takoj reči, da mu ne odgovarja, zato ga ne bo več blizu.

Ko sem razmišljal o njegovi trditvi, sem si mislil: „Vidiš, ti si bil neboljen in nisi znal popraviti preproste napake, ta mladi tehnik pa je še mnogo bolj neboljen, ko misli, da pozna Cerkev in jo sme zapustiti, pri tem pa verjetno, vsaj po tem, kar je rekel, sploh ne ve,

čemu se je odrekel, ko je prekinil stik z njo. Podobno bi mi on rekel, če bi mu jaz odklonil nakup modernega stroja, ki mi omogoča boljše in raznovrstnejše izdelke, češ da je vse skupaj zanič. V resnici so oni zgoraj, tehniki in moderni strokovnjaki, pripravili čudovit stroj, samo zame, preprostega, je prekompliciran. Kako nesposobno je takšno gledanje na moderno tehniko!“

Apostoli so bili pred binkoštnim praznikom boječi ribiči. Vse se je pa spremenilo, ko so prejeli svetega Duha. Apostol Peter je po prihodu postal res voditelj blagve. Oznanjal je evangelij, veselo blagovest, neustrašeno in navdušeno, tako da je pridobil veliko množico. Sveto pismo nam poroča o tem vidnem delovanju svetega Duha v prvi dobi krščanstva.

Danes smo pa skoraj pozabili, da je tudi sedaj ta Duh navzoč. Nihče si ni mislil, da bo preprosti papež Janez XXIII. sklical koncil. Sam je rekel, da zato, da odpre in prezrači Cerkev. Količ pomembnih sprememb je nastalo po koncilu! Doživeli smo pravo pomlad. Če pomislimo, da imamo po zaslugi koncila mašo v domačem jeziku, ker se mladim zdi samo po sebi umevno, potem se čudim, da tega ne znamo več ceniti.

Prihod in delovanje tega svetega Duha nam mogoče najbolj kažejo spremembe v zahodni Evropi v zadnjih mesecih. Nihče ni mislil, da bo človek spet spoznal in odkril vrednote, ki jih

duhovniki zaporniki na Brezjah

V Marijinem svetišču na Brezjah se je zbralo 22 slovenskih duhovnikov in redovnikov, ki so v povojnem času okusili grenkobo zapora ter raznih oblik zapostavljanja in nasilja v njem.

Pri somaševanju, ki ga je namesto bolnega škofa dr. Leniča vodil župnik Božidar Slapšak, so se spomnili vseh tistih duhovnikov in

redovnikov na Slovenskem, ki so bili že med vojno žrtve nasilja,

potem pa tudi onih, ki so prestajali razne muke, krivične sodne po-

krščanstvo vsa stoletja oznanja. Še lani je bila Češka poznana kot dežela, kjer Cerkev skoraj ni mogla delovati. Po 40 letih pa je papež spet lahko postavil deset novih škofov in končno to deželo obiskal. Pri tem obisku je napovedal izredno evropsko škofovsko konferenco, kajti Cerkev ne sme prezreti, da je za Evropo nastopil nov „blagoslovljeni čas“. Evropa naj po Cerkvi odkrije duhovno in kulturno dediščino vzhodne in zahodne Evrope, ki se med seboj dopolnjujeta kot oba dela pljuč v človekovem organizmu.

Kako učinkovita je prošnja Cerkve, ki

prosi, naj nas vodi sveti Duh, ki spreminja obličje zemlje!

Kako pa je z našo prošnjo in našo zavestjo, da moramo prositi za to božjo pomoč? Mislim, da prevečkrat pozabljamo, da potrebujemo božjega Duha, če hočemo prav živeti in biti dobri kristjani. Skoraj odveč se nam zdi ta prošnja. Radi bi vse sami naredili, vse sami odločali, saj smo vendar odrasli. A naša vera ne more rasti, če je ne vodi sveti Duh. Kristus je napovedal, da nam bo poslal tega Duha, da bomo mogli sprejeti božjo besedo in po njej živeti.

Več kot dovolj je zadreg, kjer ne vemo naprej. Res bi bilo čudovito, če bi se vsi naši zdomci vsak dan združili v tej prošnji.

„Pridi, pridi sveti Duh med nas! Potrebujemo te. Mladim ne znamo več posredovati vrednot evangelija. Utrujenjeni smo in naveličani vsega. Prebudi nas, napolni nas z novim pogumom in novo močjo! Pridi in nas nauči, da bomo med seboj govorili jezik ljubezni in razumevanja! Otajaj naša mrzla srca, da bomo znali vsako nedeljo priti po nasvete in tolažbo k naši slovenski maši! Utrdi naše mlade, da bodo zavestni kristjani, graditelji tvojega kraljestva Cerkve! Opogumi jih, da jim trenutne ovire ne bodo razlog, da bi zapustili tebe, ki razsvetljuješ in vodiš! Pridi in nam pokaži duhovne vrednote, da ne bomo živeli samo od kruha in mate-

napredovanje

Dva človeka sta se prijavila za službo. Vstopi prvi.

„Saj veste, kajne, da vas bomo preizkusili s preprostim testom, preden vas bomo sprejeli na delo, za katero ste se prijavili?“

„Vem.“

„No, koliko je dva in dva?“

„Štiri.“

Vstopi drugi prijavljenec.

„Ste pripravljeni na test?“

„Sem.“

„No, koliko je dva in dva?“

„Toliko, kot pravi šef.“

Službo je dobil drugi prijavljenec.

Ravnanje drugega prijavljenca je nadvse priporočljivo, če se želite povzpeti v kaki ustanovi, naj bo svetna ali cerkvena.

Diplomanti teologije se čisto bolj odlikujejo po svoji vdanosti nauku kakor po vdanosti resnici.

rialnih dobrin! Odpri nam pogled v sveto pismo, tvojo božjo besedo, da bomo tam črpali moč za vsakdanje odločitve! Pridi in napolni naša srca z veseljem in vdrino, da bomo z veseljem srcem gradili novo Evropo. Pridi in nas razsvetli, da nas ne bo požrla tujina, pridi in nas naredi za orodje, da bomo tudi tu gradili mostove med različnimi skupinami! Daj nam moči, da nas ne premaga lenoba in ravnodušnost, daj da bomo vsak dan sposobni narediti kaj dobrega! Samo tako boš mogel spreminjati obličje zemlje! Končno, pridi in nas posveti! Brez tega ne moremo biti tvoji.“

Tudi naša majhna slovenska skupnost je poklicana, da prenavlja obličje zemlje. A brez molitve in prošnje tega naročila ne bomo zmogli.

Ja, Gospod, naj binkoštni praznik spet postane vir naše duhovnosti! To želim sebi in Vam!

Vaš don Kamilo

stopke in kazni po zaporih po drugi svetovni vojni.

V duhovniških srcih, ki so morala prestat marsikaj hudega, ni srda, maščevalnosti, ampak odpuščanje in sprava. Le ta gradi mostove med ljudmi. Duhovniki-zaporniki z zapanjem gledajo na sedanja dogajanja v Sloveniji in upajo v svetlejšo prihodnost slovenskega naroda. Vsem, ki so jim prizadejali krivico, ponujajo roko sprave. Ni lahko odpuščati, če si trpel po krivici. A je edino krščansko. Slovenski narod pa naj zve za resnico in postavi krivične nalepke iz preteklosti v pravo luč.

izvolil sem vas:

posvečenje

Naša življenjska naloga je, da odstiramo zunanje, zemeljsko, snovno in skušamo prodreti v globino, da uzremo to, kar je bistveno, kar je večno. Na dnu se peniš Ti, je zapisal naš pesnik Balantič. Samo od znotraj, iz globine, v luči Božjega Duha moremo spoznati, da je Cerkev Kristusova, da jo prežema BOŽJE ŽIVLJENJE.

Po svojem zunanjem ustroju je Cerkev močno podobna svetnim ustanovam. Mnogo uradovanja, včasih nepregledna uprava, hladna prijaznost in polno človeških slabosti. Pa tudi ustrežljiva, prisrčno prijazna in nesebična zna biti. V družbi ima določen pomen, ugled in precejšnjo odgovornost.

A če jo motrimo od znotraj, opazimo, da je njen cilj Hoja za Kristusom. Vse, kar se v Cerkvi dogaja, služi samo enemu cilju, DA BI BILI ENO Z NJIM. Vse zunanje — zakramenti, bogoslužje, službe, ustanove — nam pomaga, da lahko Jezusovo navzočnost praktično in vedno znova doživljamo. Zato tudi nujnost neprestane prenove: zunanje se spreminja, a notranja resničnost ostaja vedno ista. Vsaka doba ima svoje posebnosti, življenjske okoliščine se spreminjajo, a Kristus ostaja vedno sodoben, življenjsko oprijemljiv.

V tem poglobljenem umevanju lahko razumemo tudi cerkvene „službe“ — učiteljsko, pastirsko in duhovniško. Obstaja samo EN UČITELJ, PASTIR in DUHOVNIK v Cerkvi, JEZUS KRISTUS. Služba škofa, duhovnika in diakona je posebno znamenje Njegove navzočnosti. V Jezusovem imenu, v imenu

občestva, v katerem On živi — v moči Svetega Duha torej — so izbrani posamezniki, ki opravljajo te službe. Duhovnik ni duhovnik iz sebe in za sebe, ampak je znamenje Duhovnika, Učitelja in Pastirja Jezusa Kristusa.

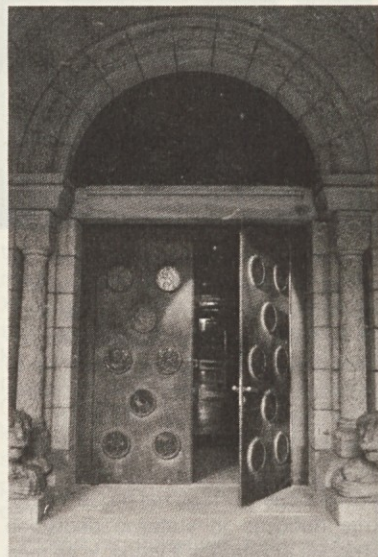
Človeško je razumljivo, a vedno usodno, če si nosilec službe domišlja, da je on Tisti, kateremu bi morali vsi služiti. Pa tudi verno občestvo se slepi, če zavestno ali podzavestno misli oz. zahteva, da bi nosilec službe prevzel vlogo Tistega, ki ga zastopa. Cerkvene službe ohranjajo svoj pomen, pa čeprav jih nosilci včasih opravljajo zelo človeško in mnogokrat „preveč človeško“.

In prav takrat, ko nosilci cerkvenih služb v človeškem oziru odpovedo, pride najbolj do izraza, kdo je dejanski Učitelj, Pastir in Duhovnik — Jezus Kristus, On, v katerem Cerkev živi.

„Pooblastila“ v cerkveni službi, končno, ne smemo razumeti zgolj v družbenopravnem pomenu. To je „pooblastilo“ iz moči LJUBEZNI, ki prežema vse razsežnosti njenega delovanja.

„Vi pa ne pustite, da bi vam rekli ‚učitelj‘, kajti eden je vaš UČITELJ, vi vsi ste pa njegovi bratje. Tudi na zemlji nikogar ne imenujte ‚oče‘, kajti eden je vaš OČE, ta, ki je v nebesih. Tudi se ne dajte imenovati ‚vodniki‘, kajti eden je vaš VODNIK, Kristus. Največji med vami bodi vaš strežnik. Kdor se bo poviševal, bo ponižan, in kdor se bo poniževal, bo povišan“.

Mt 23, 8—12

duhovnikova molitev

Naj bo šibki plamen
moje svetilke
vedno odsvit svetlobe
Tvojega velikega ognja.

Očisti moje ustnice,
da bo na njih
le odmev Tvojega glasu.

Vodi moj korak,
da bo moja pot
sled Tvoje poti.

duhovsko pastirstvo

Jezusovo oznanilo je bilo namenjeno celotnemu izraelskemu ljudstvu. Vsem ga je oznanil, vse je poklical, da mu sledijo. Izmed množice učencev jih je izbral dvanajst, ki jim je zaupal posebne naloge.

„Nato je šel na goro, poklical k sebi, katere je sam hotel. In prišli so k njemu. Postavil jih je dvanajst, katere je imenoval tudi apostole, da bi bili pri njem in bi jih pošiljal pridigati ter bi imeli oblast izganjati hude duhove.“ (Mr 3, 13–15)

Posebna poklicanost dvanajstih ni sad njihovih naravnih sposobnosti, osebnega naprežanja ali posebne usposobljenosti. V svetem pismu pogosto beremo, da so imeli vrsto slabosti: omahljivost, preračunljivost, strahopetnost, hvalisavost. Večkrat so bili goreči le v besedah in šibki v dejanjih. Jezus jih je izbral po svoje, po osebni presoji: *„Niste vi mene izvolili, temveč sem jaz vas izvolil!“* (Jn 15, 16)

Jezusov klic je nenaden, marsikomu nerazumljiv; a daje poklicanemu po-

sebno moč, milost, da lahko opravlja naloženo mu službo. Cilj klica je osebnostna povezanost z Jezusom, iz katere izvira oznanjevanje njegovega veselega sporočila: *„Kdor vas posluša, mene posluša“* (Lk 10, 16).

Jezus je svojim učencem poveril več nalog: obhajanje evharistije (Lk 22, 19), dolžnost oznanjevanja, krščevanja (Mt 28, 19–20), možnost odpuščanja grehov (Jn 20, 22–23). Po prejemu Svetega Duha na binkoštni dan (Apd 2) je mlada krščanska skupnost zelo živahno zaživela. Postavljeni so bili apostoli, diakoni, duhovniki, škofje, da bi gradili Kristusovo Cerkev.

Zunanje znamenje prenosa cerkvene službe je bilo **POLAGANJE ROK** in **MOLITEV ZA POSEBNO BOŽJO MILOST**. Vendar apostol Pavel svari: *„Ne zanemarjaj milosti, ki je v tebi in ti je bila dana po preroški besedi, ko je zbor starešin položil roke nate.“* (1 Tim 4, 14). Čeprav je nosilec cerkvene službe od Boga izbran in večno zaznamovan, ni zaščiten pred padci. Zato se mora neprestano duhovno oblikovati. Pri tem ga s svojo molitvijo podpira celotno občestvo.

poklicanost v duhovništvu

Da, preslepljen od Boga! Končno je Bog tisti, ki pokliče. Kako? Številne so zgodbe o poklicanosti v svetem pismu. Otipljivo in slikovito pripovedujejo natančno isto, kar se v notranjosti še

danes dogaja. Bog ne kliče samo človeštva, on kliče posameznike.

Kako vem, da sem poklican?

Če misel, da bi postal duhovnik, redovnik, v kom zbuja veselje in mir, ima razloge za domnevo, da ga Bog kliče. Saj Bog ni Bog zmede, temveč Bog miru in veselja. Globoki mir je zanesljiv kažipot.

posvetitev škofa

Škofovska posvetitev se zgodi s tem, da trije škofje med molitvami za darove Svetega Duha položijo roke na novoposvečenca. Okoli tega jedra so simbolična dejanja: maziljenje glave in rok s krizmo, izročitev pastirske palice ter polaganje odprte knjige evangelijev, s čimer se ponazarja prihod Duha po svetopisemski besedi.

posvetitev duhovnika

Tudi duhovniško posvečenje sestoji iz molitve k Svetemu Duhu in polaganja rok. Roke polagajo s škofom vsi navzoči duhovniki: novinec je sprejet v skupino pomočnikov okoli škofa. Posvetitev spremljajo sledeči obredi: maziljenje rok z oljem, izročitev keliha in zlate skodelice (patene) ter prva mašna slovesnost skupaj s škofom.

posvetitev diakona

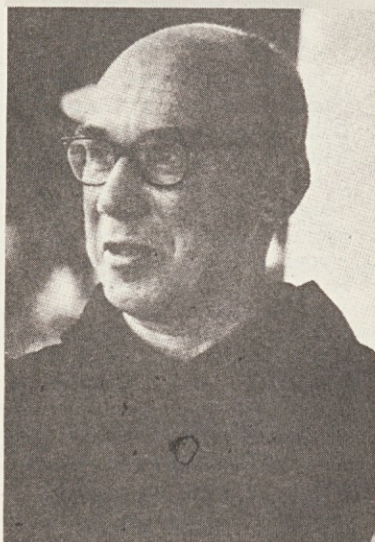
Diakonsko posvetilo je bilo dolgo le uvodna stopnja k mašniškemu posvečenju. Šele drugi vatikanski koncil je spet naredil diaconat za službo za vse življenje. Tudi to posvetilo se opravlja s polaganjem rok in s prošnjo za prihod Svetega Duha. Naloge diakona so pomagati, pridigati, krščeati.

Škofovsko, duhovniško in diakonsko posvečenje so stopnje istega zakramenta. Slovesni posvetitveni obredi človeka za vedno naredijo za nosilca službe. Tega ni mogoče več preklicati.

moli, da bi odkril sebe

Kdo more iti vase in najti Boga?

Nobena naravna vaja te ne more privedi do življenjskega stika z njim. Naše odkritje Boga je v nekem smislu Božje odkritje nas. Boga ne moremo iti iskati v nebesa, ker sploh ne vemo, kje nebesa so in kaj so. On pride iz nebes in nas poišče. Pogleda nas iz globin svoje brezmejne navzočnosti.

Če naj Boga poznamo in ljubimo, kakršen je, mora Bog na nov način prebivati v nas, ne le v svoji ustvarjalni moči, ampak tudi v svojem usmiljenju; ne le v svoji veličini, ampak tudi v svoji majhnosti, s katero sebe izprazni in pride k nam, da bi bil prazen v naši praznosti in nas tako napolnil s svojo polnostjo. „Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni.“

Thomas Merton
(Luč nevidne resnice)

Thomas Merton (1915–1968)

Sodobni sveti Avguštin so mu rekli. Kakor veliki cerkveni učitelj iz zgodnjega krščanstva je spreobrnjenec Thomas Merton taval in iskal Resnico. Svojo življenjsko pot je popisal v knjigi, ki ji je dal naslov *Gora s sedmimi bivališči*. Po Danteju se duša v vicah očiščuje v sedmih stopnjah. Tako je tudi Merton šel skozi sedem stopenj notranjega razvoja, dokler ni našel miru v trapistovskem samostanu. Te stopnje so bile: šport in zabava — umetnost — znanost — socialno delovanje — različne vere — krst v katoliški Cerkvi — samostan.

Nemirni Thomas se je rodil leta 1915 pod francoskimi Pireneji blizu španske meje. Oče, avstralski Anglež, je bil slikar. Z uspešnimi razstavami svojih del širom po Evropi si je pridobil dokajšen sloves. Mati je bila živahna, moderna Američanka, ki je sina vzgajala tako, da naj bi v Boga sicer veroval, a se ne bi opredelil za nobeno vero. Niti očenaša ga ni naučila.

Razgibano otroštvo ni trajalo dolgo. Kmalu je postal sirota, saj sta mu oče in mati zgodaj umrla. Zanj je skrbel stari oče, prostozidar iz Amerike, ki je sovražil vse, kar je bilo katoliškega.

Že v mladosti je Thomas s svojimi starši veliko potoval, zato je bil široko razgledan. Šolal se je v Franciji in Angliji. Bil je tudi v Rimu, kjer ga je pritegnila krščanska umetnost. Ukvarjal se je s športom in rad veseljačil. Na zahtevo starega očeta je prekinil študij v an-

gleškem Cambridgu in ga nadaljeval v New Yorku na znameniti kolumbijski univerzi. A čutil je, da ga gola znanost ne more napolniti. Potolažiti se je skušal s socialnim delom, študiral vzhodna verstva, dokler ga neki hindujski menih ni opozoril na najlepše krščanske knjige. Ko je poslušal predavanja iz francoske srednjeveške književnosti, je navezal stike s katoliškim modroslovjem. Dobil je spoštovanje pred katoliško vero, ki je dotlej sploh ni poznal.

Ko je prebiral življenjepis nekega angleškega spreobrnjenca, je v njem dozorel sklep, da mora postati katoličan. Ni se več obotavljal. Stopil je h katoliškemu duhovniku in pričel z verskim poukom. Po temeljiti pripravi je bil krščen in sprejet v katoliško Cerkev. Najprej je nekaj časa poučeval na krščanski srednji šoli. Večkrat je opravljal duhovne vaje, se posvečal zanemarjenim otrokom, dokler ni vstopil v trapistovski samostan Getsemani v Kentuckyju.

Leta 1949 je imel novo mašo. Svoja duhovna spoznanja je opisal v številnih knjigah, ki so doživele vrsto izdaj. Samo njegov življenjepis je dosegel trideset ponatisov. Smisel svojega redovniškega poklica je takole razložil: „Redovniki, zaviti v skritost svoje redovne obleke, naredijo za svojo domovino več, kot more storiti katerikoli predsednik ali parlament: deželi zagotavljajo milost, božje varstvo in prijateljstvo.“

med vrsticami

Z izreki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisči oziroma uredništva zadevnih listov.

DELO: PROGRAM NARODNEGA SOGLASJA

Demos je predstavil predlog programa narodnega soglasja. Kot je dejal dr. Jože Pučnik, vabi Demos vse politične stranke, da se pridružijo programu. V njem ne navajajo vseh nalog in ciljev, ki si jih je zadal DEMOS, pač pa le tiste, za katere menijo, da ustrezajo tudi strankam nove opozicije in ki predstavljajo temeljne narodnopolitične interese slovenskega naroda.

- Na prvo mesto so postavili **novο slovensko ustavo**. Ustava naj bi opredelila Slovenijo kot suvereno državo, poenostavila sistem odločanja z enim samim parlamentarnim zborom, s predsednikom republike, kabineto vlado in novim občinskim sistemom.

- Na gospodarskem področju je treba najprej določiti naslovnikar sedanje „družbene lastnine“. V prvi fazi jo je treba poddržaviti in jo podrediti nadzorstvu državnih organov, nato pa jo čimprej privatizirati povsod tam, kjer državna lastnina ni potrebna za uveljavljanje javnega interesa. Krivično in zaradi ideološke pristranosti odvzeto lastnino, predvsem pa kmečko zemljo,

je treba, kjer je mogoče, vrniti prvotnim lastnikom.

- Glede položaja Slovenije v Jugoslaviji se program zavzema za **konfederalno ureditev**, v kateri bo imela Slovenija položaj suverene države in popolno samostojnost pri vseh pomembnih vprašanjih. Z drugimi konfederalnimi enotami je mogoče sodelovati, kjer je to smiselno in neizbežno glede na razmere v evropski skupnosti. Do konfederacije je mogoče priti le s sklenitvijo povsem nove konfederalne pogodbe in z razveljavitvijo sedanje zvezne ustave.

- Slovenija potrebuje **lasten obrambni sistem**, ki bo varoval slovenske nacionalne interese in pri katerem bomo privarčevali najmanj 30 odstotkov sredstev glede na tiste, ki jih danes Slovenija daje za JLA. Slovenski vojaški obvezniki naj vojsko služijo na ozemlju Slovenije. Odpraviti je treba tajno zakonodajo in politično policijo, državno upravo pa v celoti podrediti skupščinski kontroli.

- V programu se zavzemajo tudi za lastno **zunanjο politiko**, ki bo nevtralna, in zunanje ministristvo, ki bo služilo tej politiki. Slovenija bo postavila diplomatska in druga predstavništva pri drugih narodih, tudi jugoslovanskih. Slovenija se bo trdno povezala s Slovenci, ki živijo zunaj meja republike.

- Do leta 1995 bosta **zaprtā Jedrska elektrarna Krško in rudnik urana Žirovski vrh**. Do zaprtja si je treba pospešeno prizadevati za energetsko primerno preobrazbo gospodarstva v nacionalnim programom smotne rabe energije, povečane rabe zemeljskega plina in obnovljenih energetskih virov.

- Slovensko **šolstvo, znanost in kulturo** je treba prirediti merilom, ki veljajo v razvitih evropskih državah. Nedopustno je kakršnokoli ideološko ali politično vmešavanje v šole in druge znanstvene in kulturne ustanove. Podpirajo svobodno informiranje in poučevanje o verskih in cerkvenih zadevah. Teološka fakulteta pa naj se vrne v okvir ljubljanske univerze.

- So za **pravno državo**, kar pomeni, da ni dovoljeno posegati v pridobljene pravice, razen če so nastale na podlagi etično spornih postopkov ali zakonov. Slovenija naj postane prijazen domovina vseh Slovencev.

DELO, Ljubljana, 23. apr. 90/2.

DEMOKRACIJA: BESEDA O REVANŠIZMU

Na klic opozicije o narodni spravi je vladajoča stranka odgovorila z zanimivo reakcijo: s strahovi revanšizma. Res je, vladajoča stranka čuti sama pri sebi dovolj razlogov, da **se lahko revanšizma zares boji**. Njeno 45-letno izključno vladavino bremeni krivda za množične pomore ob koncu vojne in za justične umore v prvem povojnem času, pa za vsesplošni družbeni bankrot.

Če na strani opozicije rečemo, da smo proti revanšizmu, potem smo s tem povedali, da se prizadeti odreka mo slehernemu povračilnemu pregonu za storjene krivice. Nismo se pa s tem odrekli po kolikor mogoči **poravnavi teh krivic**. Še posebej trdno pa vztrajamo pri zahtevi, naj vsa naša polpreteklost postane razvidna.

Zaradi naše prihodnosti je treba vedeti, kateri nagibi so pri nas narekovali tako strašna dejanja, kot so **množični pomori**, kdo jih je ukazal in kdo izvršil. Vedeti moramo, po čigavi volji so se pri nas postavljale **industrije**, ki ne le ugonabljajo naše bivalno okolje, temveč tudi bremenijo našo gospodarsko bilanco. Komu je bil potreben **Nagodevov proces, dachauski proces** in

Naleteli oblastniki so naselili zmotni veri, da bodo s svojim gospodarskim sistemom in brezbožno propagando ustvarili nov svet in novega človeka. To upanje se je izkazalo kot žalostna sanja, ker so zanikovali bistvena področja človeka, njegovo enkratnost, njegovo hrepenenje po svobodi in resnici, njegovo nesposobnost, da bi bil srečen brez Boga. — Papež Janez Pavel II.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 23. apr. 90/2.

Brodolom komunističnih vodstev je znova dokazal, da je poskus ustvarjanja sveta brez Boga utvara. — Papež Janez Pavel II.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 23. apr. 90/2.

sploh kateri koli politični proces pri nas? Odkod izvira nedavni vojaški proces proti četverici in kdo je sprejemal oceno o „kontrarevoluciji“ v Sloveniji? Kdo je zastupil celo celjsko kotlino z odločitvijo o uvedbi Titanove proizvodnje? Kdo je prikrival podatke o zastupitvah s PCB v Beli krajini? Kdo je izvajal ropanja naših denarnih skladov za financiranje Titovega „svetovnega državištva“ in vsega drugega, kar je povezano z njim — od mednarodnega terorizma do revolucij in vojn v Afriki?

Pri zahtevi po identifikaciji odgovornosti ne gre za drugo kot za to, da se ustvarijo začetni pogoji za nujno potrebno kvaliteto selekcijo kadrov, tako upravnih, gospodarskih, kakor pravosodnih in policijskih. Prvi med pogoji take selekcije pa je, da se z odločujočih mest in družbene veljave umaknejo vsi povzročitelji, varuhi in izvrševalci vseh naših sedanjih katastrof, gospodarskih, političnih, ekoloških, moralnih. Ne da bi se jim maščevali, ampak da ne bodo več delali škode.

Viktor Blažič

DEMOKRACIJA, Ljubljana, 24. apr. 90/3.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG: BOJI NA UMIKU KPJ

Komunisti so na prvih svobodnih volitvah na Hrvaškem porazno izgubili, njihovim tovarišem v Sloveniji ni šlo dva tedna prej veliko boljše. In to kljub temu, da sta se obe republiški partiji že v začetku leta odcepili od KPJ in se preimenovali v Stranki družbene oziroma demokratične prenovе.

Ko bi bile jutri splošne demokratične

volitve v Jugoslaviji, ne bi bil izid za komuniste nič manj porazen. A doslej ni na zvezni ravni nobenega zakona ne glede strank, ne glede volitev. Ustava ne predvideva poleg KP nobenih drugih političnih strank. V njej je KPJ podpisana še vedno kot „avantgarda družbe“. Ustavne spremembe so doslej ovirali ne nazadnje še vedno zagnani pravoverneži v KPJ, ki se bojujejo za to, da bi obdržali oblast.

A to so le še boji na umiku. KPJ, osrednja organizacija KP šestih republik in obeh samostojnih pokrajin, je že zdavnaj razpadla. Najkasneje od preloma slovenskih komunistov s KPJ konec januarja je enotnost partije le še utvara. Na plenarni seji CK KPJ 30. marca je skupina komunistov iz Srbije, Črne gore in „ljudske armade“ pozvala v odprtem pismu „zdrave sile“ znotraj partije, naj se bojujejo za enotnost KPJ. Pismo je moralo biti objavljeno v dnevnem časopisu kot plačan oglas. Neki hrvaški večernik s smislom za črni humor ga je objavil med osmrtnicami.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 27. apr. 90/4.

DEMOKRACIJA: VOLITVE SO ZA NAMI

Kučan je imel na voljo lastno „ekipo“ več kot stotih ljudi samo na CK (da ne govorim o tistih s „terena“), ki so tri mesece delali samo za volitve, dr. Pučnik pa je imel nekaj prijateljev, popolnih amaterjev.

Edini, ki ni naredil nobene napake, je bila partija. Hočem reči, da je izrabila vse in še malo več, kar je bilo mogoče izrabiti za predvolilno kampanjo v prid Kučanu. Partija je „dala vse od sebe“ zase. Sem spada njena „pravilna odločitev“, da pred volitvami ne bo sama sebe razlástila imetja in „imetja“ (političnega vpliva v medijih!), kar bi morala storiti, če naj bi bile volitve res enakopravne. Kdor je gledal TV program ali bral časopise v tem času, ni mogel prezreti navijaštva za Kučana, (tudi na dan predvolilnega molka!), ki je gledalo tako rekoč iz vsakega stavka, iz vsakega „vica“, komentarja — celó litvanskih zadreg. „Pred-

stavitvena“ oddaja Pučka pred zadnjim soočenjem obeh predsedniških kandidatov, ki naj bi bila „nevtralna“, je bila najbolj prozorna in nesramna agitacija za Kučana, kar si jih je mogoče zamisliti. Ali pa preštevanje rezultatov po prvem krogu volitev, ko je partija kar teden dni vodila, Demosovih glasov pa se ni dalo sešteti . . . ltd.

Prek „ustnega telefona“ so prav tako „dobro seznanjeni“ in „nepriistranski“ šepetalci razširjali neverjetne intrige in podtikanja dr. Pučniku, recimo tisto o njegovem osebnem revanšizmu. Tega očitka se dr. Pučnik nikakor ni mogel otresti, saj vnaprej ne moreš dokazati, kako boš v prihodnje ravnal.

Totalitaristični režimi se ne držujejo predvsem z golim nasiljem, ampak z „zlomljenimi hrbtenicami“, s strahom v kosteh ljudi, ki jih naženejo v tisoče majhnih „svinjarijic“. Vse to v ljudeh pušča sledove (v vesti). Iz slabe vesti se poraja strah pred odgovornostjo. Grožnja z revanšizmom je padla na plodna tla te „slabe vesti“.

Grožnja z domnevnim Pučnikovim revanšizmom je najperfidnejša igra z ljudmi, ki si jo je bilo mogoče izmisliti, saj je bila to prav igra s strahom, igra, ki jo je partija igrala skoraj petdeset let. Revanšizem so si seveda izmislili tisti, ki se dejansko boje tega, da bi morali nekoč odgovarjati za svoje delo. Ta postopek je enak tistemu, ko so grmeli očitki, da se nekdo bojuje za oblast — in to iz ust tistih, ki so desetletja sedeli v foteljih.

Partija je pred volilnim telesom že vsako vprašanje o preteklosti razglasila za revanšizem. Tako tudi Kučan na javno zastavljena vprašanja spodaj podpisane ni odgovoril, oziroma je odgovoril tako, da ni odgovoril, ampak je le sramotil spraševalko. Zavedal se je svoje premoči, ki je v tem, da ljudje — ob nizki politični kulturi — pač hočejo imeti „očeta naroda“, ki je poosebljenje njihove lastne nemoči in strahu pred svobodo. Zato je lahko Kučan v volilnem boju tako vzvišeno operiral z demagoškimi frazami.

In kaj zdaj? V parlamentu ima večino Demos-Združena opozicija, v predsedstvu pa komunisti. Partija ima še vedno vse v svojih rokah. Policija,

(dalje na strani 13)

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

SEJEM TEHNIKA ZA OKOLJE

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je 22. maja začel mednarodni sejem Tehnika za okolje, ki se ga je udeležilo kar 150 domačih in tujih razstavljalcev. Sejem je spremljala tudi vzgojno-informativna razstava „Za polna pljuča dobrega zraka“. Slavnostni govornik na otvoritvi sejma je bil slovenski predsednik Milan Kučan.

NOVO V ŠOLSTVU

Strokovni svet Republike Slovenije je sklenil, da srednješolski predmet STM (samoupravljanje s temelji marksizma) ni več pogoj za letošnje dokončanje letnika oz. za napredovanje v višji letnik. STM v prihodnjem šolskem letu ne bo več obstajal. Nadalje je strokovni

svet odločil, da srednješolskega predmeta obramba in zaščita od jeseni naprej ne bo več, del znanj s področja obramboslovja bodo učenci dobili pri drugih predmetih.

ZAPLET Z OROŽJEM SLOVENSKE TO

Predsedstvo Republike Slovenije je obravnavalo vprašanje premeščanja orožja teritorialne obrambe Slovenije (TOS), ki se je maja izvajalo v celotni državi na osnovi ukaza oboroženih sil. Slovenskemu predsedstvu je bilo zagotovljeno, da namen ukaza ni odvzem orožja teritorialni obrambi, ampak fizično zavarovanje orožja. Zato je predsedstvo odredilo, da orožje ostane tam, kjer je sedaj uskladiščeno, vendar s fizičnim zavarovanjem, ki ga bo zagotovila teritorialna obramba Slovenije. Zaradi nelojalnega ravnanja komandanta slovenske TO generala Ivana Hočevarja, ki ni pravočasno obvestil slovenski politični vrh o tem

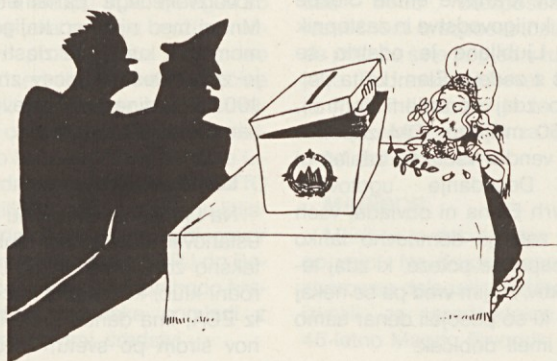
TURJAŠKI GRAD iz 16. stoletja je bil v zadnji vojni močno poškodovan.

ukazu iz Beograda, je do omenjenega sklepa prišlo šele, ko sta bili oddani že kar dve tretjini slovenskega orožja. Proti ukazu beograjskih generalov je bil tudi predsednik borčevske organizacije, ki je dejal, da je bilo slovenski vojski v tem stoletju trikrat odvzeto orožje: prvič leta 1918, drugič leta 1945 (v mislih je mogoče imel razorožitev slovenskih domobrancev na Koroškem) in potem letos maja.

JUBILEJ SLOVENSKE ZASTAVE

Na Wolfovi 8 v Ljubljani so 11. maja predstavniki skupščine mesta Ljubljana organizirali krajšo slovesnost v spomin, ko je bila prvič izobešena slovenska zastava. Na ta dan, 11. maja 1948, so namreč mladi slovenski razumniki pod vodstvom Lovra Tomana na stavbi takratne gostilne Pri zlati zvezdi razvili slovensko zastavo (takrat še brez zvezde).

V PRIČAKOVANJU

Karikatura: Franco Juri

od tu in tam

BOHINJ

Za vaščane Spodnjega in Zgornjega Podjelja v Bohinjskem kotu je bila ne-

TRNOVO je sestavni del mesta Ilirska Bistrica, ki leži v dolini notranjske Reke in ima obsežno gozdnato zaledje na Snežniku.

delja, 20. maj, velik praznik. Potem ko so pred tremi leti obnovili kapelo v čast sv. Martina, so dozidali še zvonik, v katerem je na to nedeljo prvič uradno zazvonil 190-kilogramski zvon. Praznik se je začel z mašo ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, v majhni vasi pa se je zbralo več sto ljudi iz številnih krajev, med njimi tudi nekateri zdomski duhovniki iz Nemčije. Poljedelci so jim dobro postregli, kulturni program pa je pripravilo KUD Srednja vas.

DRAVOGRAD

V tem koroškem kraju so proslavili 170-letnico osnovnega šolstva; zgodovinski viri namreč navajajo, da je dravograjski mežnar Olc leta 1820 ustanovil enorazrednico, ki je bila temelj šolstva v Dravogradu. Na slovesnosti so številnim učencem in učiteljem podelili priznanja, šolarji pa so pripravili bogat kulturni program in razstavo o razvoju šolstva v njihovem kraju.

GORIČANE

Zveza ribiških družin Ljubljane je pred Aerovo Tovarno celuloze in papirja v Goričanih organizirala miren protestni shod. Shoda se je udeležilo okoli 150 ljudi, opozorili pa so na vse večje

onesnaževanje Sore in Save, ki jima grozi, če pristojni organi ne bodo ničesar ukrenili, da bosta postali mrtvi reki. Predstavniku Aerove tovarne v Goričanih, ki je največja onesnaževalka omenjenih rek na tem območju, pa so izročili protest, v katerem zahtevajo, da takoj prepreči nadaljnje onesnaževanje. Udeleženci shoda, ki se ga je udeležila tudi Kajakaška zveza Slovenije, so podpisali peticijo proti onesnaževanju rek, ki jo bodo izročili pristojnim organom v šišenski občini in republiki.

KRANJ

Sedem odgovornih posameznic in posameznikov kranjske enote Službe družbenega knjigovodstva in zastopnik centrale iz Ljubljane je odstrlo še nekaj tančic z zadeve Elan. Le-ta dolgoje, po do zdaj opravljene kontroli, približno 250 milijonov DM zapadlih obveznosti, vendar vsota še zdaleč ni dokončna. Dosedanje ugotovitve kažejo, da vrh Elana ni obvladal vseh sprememb, zato je domnevno lahko vlekel tudi napačne poteze, ki zdaj tepejo ta kolektiv, z njim vred pa še nekaj sto upnikov, ki so posojali denar samo zato, da bi imeli dobiček.

KRANJ

V prostorih Gorenjskega tiska so odprli predstavništvo mešanega sovjetsko-jugoslovanskega podjetja Interbook. V to podjetje, ki so ga ustanovili lani decembra, je vključenih 6 velikih založniških hiš iz Sovjetske zveze, iz Slovenije pa Gorenjski tisk, Mladinska knjiga, Ljudska pravica in Mariborski tisk in Slovenijales. Od slovenskih tiskarjev se je prav Gorenjski tisk doslej najbolj uveljavil na sovjetskem trgu, kamor je lani prodal za 3 milijone dolarjev izdelkov. Kot je ob današnji otvoritvi poudarila Kristina Kobal, direktorica kranjskega tiskarskega podjetja, so potrebe SZ tolikšne, da bi bil že delček tega trga dovolj za proizvodne zmogljivosti vseh slovenskih tiskarn.

KOPER

Na slavnostni seji koprskе občinske skupščine je novoizvoljeni župan Aurelio Juri menil, da ocene Borisava Joviča, predsednika predsedstva Jugoslavije o varnostnih razmerah v državi in njegove grožnje slovenski demokraciji niso sprejemljive. Aurelio Juri, ki je pripadnik italijanske manjšine v Sloveniji, je govoril v italijanščini in v svojem govoru predlagal vojski, naj preneha streljati na meji.

LJUBLJANA

Na svojem običajnem mestu — ob Prešernovem spomeniku v Ljubljani — je nesojeni oče slovenskega naroda javno predstavil svojo najnovejšo knjigo z dovolj povednim naslovom. — Zakaj ni Ivan Kramberger predsednik Slovenije. Ljudi je bilo precej manj kot na njegovih predvolilnih zborovanjih, a tisti, ki so prišli, so se njegovim dvitipom na račun Miloševića, vojske pa novoizvoljenega parlamenta smejali. Mnogi med njimi so knjigo z avtogramom tudi kupili, še zlasti po tem, ko je za petdeset kupcev znižal ceno s 100 na 50 dinarjev, čeprav stane bojda samo tisk 60 dinarjev.

LJUBLJANA

Na Ljubljanskem gradu so slovesno ustanovili klub Lions Ljubljana, prvo takšno združenje pri nas. Ta mednarodni klub, ki izvira iz začetka stoletja iz ZDA, ima danes prek 170.000 članov širom po svetu; združuje repre-

zentativne posameznike različnih poklicev z visokimi etičnimi načeli, ki se zavzemajo za svobodo države in gospodarstva. Ustanovnega zbora ljubljanskega kluba, ki mu predseduje generalni konzul Borut Miklavčič, se je udeležilo precej gostov iz pokroviteljskega celovškega kluba, pa tudi nekaj uglednih Slovencev, ki jih je pozdravil Ciril Ribičič.

LENART

Po mnogih zapletih je tudi lenarški parlament dobil svoje vodstvo. Delegati so o začasnem poslovniku in o načinu glasovanja razpravljali polnih šest ur, vse kadrovske rešitve pa so opravili v polovico krajšem času. Za župana so izvolili kmeta Jožeta Škrlica iz Zgornjega Partinja, ki bo neprofesionalno predsednik. Zanj je glasovalo 27, za dosedanjo predsednico skupščine Vido Šavli pa 20 delegatov. Podpredsednik lenarške skupščine je postal strojni tehnik Bojan Knupež (Slovenska kmečka zveza). Ni pa Lenarčanom uspelo določiti mandatarja za novi izvršni svet; Matija Gjerkeš, dosedanji medobčinski sekretar Zveze komunistov Slovenije za Podravje, je dobil premalo podpore, da bi lahko sestavil izvršni svet. Zato bo Demos v desetih dneh predložil drugega kandidata, ker na tej skupščini Gjerkeš ni imel protikandidata.

LITIJA

Na konstitutivnem zasedanju nove litijske skupščine so delegati soglasno sklenili, da se ne bodo pokorili ukazu komandanta pokrajinskega štaba teritorialne obrambe ljubljanske regije, naj orožje enot TO občine Litija predajo iz občinskih skladišč v skladišča v Grosuplje, ki je v sklopu JLA. Delegati so menili, da je taka predaja orožja protustavna in protizakonita. Zato so naložili predsedniku litijske skupščine Mirku Kaplji, da zavaruje orožje, strelivo in drugo opremo občinske teritorialne obrambe kot premoženje občine Litija. Komandantu občinskega štaba TO pa so naložili, da ravna po sklepu litijske skupščine. Zavrnilo so tudi govor predsednika predsedstva SFRJ dr. Borisa Jovića in sporočili, da bodo branili pridobitve slovenske pomladi z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

PREŽGANJE leži v precej gozdnati pokrajini, nekako na sredi med Poljem in Litijo. Cerkev sv. Marjete je daleč vidna.

MARIBOR

Potem ko je mariborski Konstruktor opravil zidarska dela oziroma postavil skelet nove cerkve na Pobrežju v Mariboru, so se dela ustavila. Kot je povedal župnik Stanko Pražnik, je za nadaljnje delo zmanjkalo denarja in ker jim je s prostovoljnimi prispevki uspelo zbrati le simbolično vsoto, ne vedo, kdaj bodo gradnjo lahko nadaljevali. Objekt je treba še zasteklit in ometati ter seveda opremiti. V župnijskem uradu zdaj razmišljajo o tem, kako si zagotoviti denar, da bi cerkev vendarle lahko končali.

MARIBOR

V Mariboru in najbližji okolici je ta čas 6065 brezposelnih. Pravo razsežnost brezposelnosti v Mariboru pa pokaže šele pogled v tukajšnja podjetja. Podravski seštevke brezposelnih je 10.037 ljudi, kar je že za 1630 več kot decembra lani in za 3221 več kot pred dobrim letom.

MARIBOR

Maribor je dobil drugo predsednico po vojni. Na drugem zasedanju vseh zborov so delegati z večino glasov (58) izvolili za predsednico skupščine 45-letno Magdo Tovornik, diplomirano

inženirko kemije, kandidatko Socialistične zveze. Za predsednika zbora združenega dela so izvolili Stanislava Holca (Demos), niso pa izvolili podpredsednika skupščine in mandatarja IS mag. Venčeslava Pirca (kandidata Socialdemokratske stranke).

METLIKA

Metliška občina je kot prva na Dolenjskem začela uporabljati nove žige, ki so precej enostavnejši kot prejšnji, saj je v njih manj besedila. Novi žigi nimajo več naslova socialistična, temveč je Republika Slovenija. V žigu tudi ni več skupščine občine, temveč le napis občina Metlika in grb Slovenije.

METLIKA

Na Vigredi v Beli krajini, ki jo je pravilo belokranjsko društvo vinogradnikov, se je v treh dneh zvrstilo več kot 20.000 obiskovalcev. Belokranjci so pripravili razstavo in prodajo belokranjskih jedi, značilnih za vuzem, čas okoli velike noči; pripravili so tudi domače spominke. Podelili so tudi priznanja za najboljša vina. Medaljo šampiona je dobila KZ Metlika-Vinska klet za svoje leđeno vino.

Asfaltirana cesta Murska Sobota—Lendava, v bližini Beltinec.

PODČETRTEK

Atomske toplice so z Atomsko vasio, v kateri lahko hkrati prebiva približno 530 ljudi, pred slabim letom skoraj podvojile nočitvene zmogljivosti. V vasi, hotelu in v avtokampu lahko sedaj hkrati letuje že več kot 1300 gostov. To pa nalaga večje obveznosti tudi zdravstvenim delavcem, saj precej gostov prihaja sem prav zato, da bi se tu pozdravili ali si utrdili zdravje.

PODSREDA

Domačija Sotoškovih v Podsredi, ki so jo pred časom odkupili za potrebo Spominskega parka Trebče, bo do konca tega meseca dodobra spremenila svoj videz. Staro trško hišo so temeljito prenovili, staro gospodarsko poslopje pa podrli in na istem mestu zgradili novo. Domačija Sotoškovih te dni postaja tudi kulturno-informativno središče Spominskega parka Trebče, po besedah direktorja Francija Zidarja pa je to tudi začetek oživljanja srednjeveškega trga Podsreda.

PTUJ

Na licitaciji so prodali hotel Poetovia, edini hotel v Ptuj, ki je bil doslej last gostinskega podjetja Haloški biser v okviru ptujskega kmetijskega kombinata. Hotel s 56 posteljami in 39 zaposlenimi je sicer vedno do zadnjega

kotička zaseden, vendar ima kljub temu izgubo. Kupca sta Martin in Štefka Lisjak iz Ljubljane, lastnika verige diskotek Super Li. Haloški biser bo zanj dobil 2,15 milijona DEM, ki jih bo vložil v druge ptujske gostilne, kolikor jih še ima.

SLOVENSKE KONJICE

Jože Baraga, direktor komunalnega podjetja, sicer pa kandidat Demosa, je bil na zasedanju vseh treh zborov izvoljen za predsednika skupščine občine Slovenske Konjice, za podpredsednika pa so delegati izvolili Antona Juharta. „Funkcijo bom opravljal neprofesionalno,“ je po izvolitvi dejal Jože Baraga, čeprav o tem skupščina danes ni glasovala. Sicer pa je bil za predsednika družbenopolitičnega zbora izvoljen Jože Marguč (SKZ), za njegovega namestnika Alojz Kovše (SDZS), za predsednika zbora krajevnih skupnosti Karel Zidanšek in za namestnika tega zbora Franc Štefanič (oba Demos), za predsednika zbora združenega dela je bil izvoljen Drago Klima iz Cometa, za njegovega namestnika pa Ivan Furman iz Kostroja. Na predlog predsednika skupščine Jožeta Barage je bil za mandatarja nove občinske vlade izvoljen Rudi Petan, inženir iz zreške tovarne Unior.

SPODNJA IDRIJA

Spodnjeidrijska Rotomatika je do začetka maja uresničila 28 odstotkov letnega proizvodnega načrta, svojo proizvodnjo pa še povečuje. Partnerja Danfoss in Rotorex namreč povečujeta naročila. Najpomembnejše ob vsem pa je, da Rotomatika izvozi kar 96 odstotkov svoje proizvodnje. Stečaj poreškega Neona te spodnjeidrijske delovne organizacije ni zmotil, čeprav so v Neonu izdelovali kondenzatorske motorje za Rotomatiko. Proizvodnjo kondenzatorskih motorjev je enostavno preselila v matično tovarno in s tem rešila problem. Za letos pa sicer v Rotomatiki načrtujejo proizvodnjo 5,7 milijona elektromotorjev vseh vrst, od tega več kot tri milijone kompresorskih. Precej večja bo proizvodnja tako imenovanih profesionalnih motorjev za potrebe proizvodnje računalniških sistemov.

ŠEMPETER V SAV. DOLINI

Gostišče Štorman je dobilo v nekaj dneh kar dve veliki priznanji. Zvone Štorman je v Herisu na Madžarskem prejel visoko mednarodno priznanje z zlato medaljo za prispevek k evropski kvaliteti življenja, njihov gost pa je med drugimi tudi predsednik predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek.

TRŽIČ

Izredno veliko, kar 50 tujih in domačih razstavljalcev okamnin, mineralov in nakita ter nekoliko manj obiskovalcev sta glavni značilnosti letošnje 18. mednarodne razstave mineralov in fosilov v Trziču. Pokrovitelja edine tovrstne prireditve v Jugoslaviji sta bila mesto Maribor in mariborska Univerza, z govori pa sta jo pospremila rektor dr. Alojz Krizman in novi tržiški župan Peter Smuk. Ob sejmu je bil še strokovni seminar za pedagoge srednjih šol, veliko ljudi pa si je pod strokovnim vodstvom ogledalo bližnje svetovno znano nahajališče okamnin v Dolžanovi soteski. Letos so presenetili razstavljalci iz BiH, ki so prinesli čudovite kalcite, najdene v rudniku majdanek, najdene 271 metrov globoko. Duša tržiške prireditve Mirko Majer pa je povedal, da bo pokrovitelj prihodnje razstave Rudnik lignita Velenje.

med vrsticami

(nadaljevanje z 8. strani)

udba, večina gospodarstvenikov je komunistov, ki so kot komunisti prišli do svojega položaja. Še tik pred koncem svojega mandata je skupščina sprejela zakon, da delavce zreduciranih političnih organizacij avtomatično prevzamejo upravni organi po občinah in republiki, se pravi, da se bo ta „kader“ razlezel v vse pore političnega življenja. Partija ustanavlja svoje banke, pošilja svoje ljudi po svetu . . . , partija ima v rokah vse. Kučan vse to simbolno pokriva. To je cement, ob katerem se more vsaka nekomunistična vlada zlomiti. Ali je odstranitev nesposobnega partijskega povzpeneža z delovnega mesta in njegova zapolnitev s strokovnjakom revanšizem? Ali pa je vzpostavitev normalnega stanja, ki ga pri nas od vojne sem še ni bilo?

More priti do pravega kaosa zato, ker zamenjava sistema ni zajela tudi predststva Republike Slovenije.

Spomenka Hribar

DEMOKRACIJA, Ljubljana, 8. maja 90/5.

DEMOKRACIJA:

SLOVENIJA PO VOLITVAH

Ni nam uspelo (pri volitvah) v tem, da bi volilci dojemali, da pri teh volitvah ne gre za navadne volitve, ampak za usodno odločitev, ki se le redkokdaj ponudi v življenju naroda in ki smo jih v zadnjih 150 letih kar nekaj zamudili, tako leta 1848, leta 1918 in leta 1945. Da gre pri teh volitvah v bistvu za plebiscit o tem, **ali hočemo komunizem ali smo proti njemu.**

Pri nas je šlo še za nekaj bistveno pomembnejšega: ali sprejemamo kot nepreklicno odločitev drugih, da bomo **za vedno živeli v Jugoslaviji**, taki, kot je bila in kot je danes, ali pa si tudi glede tega jemljemo pravico, da sami, prvič v zgodovini, oblikujemo svojo lastno državo in se šele zatem odločimo, ali hočemo živeti povezano.

Do čiste in povsem jasne odločitve ni prišlo pri nobenem teh dveh ključnih vprašanju.

Partiji je uspelo, zlasti z odločno podporo sredstev javnega obveščanja, da je pri naših ljudeh vzbudila predstavo, kot da gre za neko vrsto **normalnih volitev** — demokracija pa je tako in tako že tu, in to prav po zaslugi te partije. Demos je na volitvah zmagal. Jasna zavest, za kako pomembno vprašanje gre, pa je vendarle do neke mere otopela.

Moč odločanja je izza partijskega zakulisja prešla v skupščino. Predsedstvo republike (ki je v rokah partije) je zato v tem pogledu izrazito stranski tir. Velikega pomena pa je ta zmaga za Partijo na simbolni ravni. Ni bila kot kaznenec pregnana s političnega prizorišča, kot se je zgodilo v vseh vzhodnoevropskih državah: dobila je neke vrste moralno odvezo za svoje grehe, in to celó, ne da bi jih priznala, kaj šele, da bi se jih pokesala.

Slovenci so se to pot izkazali kot pravi Evropejci. Kot **pravi in resnični oprezniki**, ki za svojo relativno blaginjo niso pripravljani ničesar žrtvovati, nič pa jim tudi ni za tiste vrednote, na katere vedno prisegajo, dokler so lepo na varnem in dobro preskrbljeni.

Za nas Slovence ni nekritično (partijsko vodilno) geslo „Evropa zdaj“, pač pa naše lastno geslo: **Vrnitev k lastnemu izročilu, vrnitev k lastnim koreninam.** Slovenci smo že Evropejci, to smo tudi vedno bili, dokler nas od teh korenin ni na silo odtrgala Partija. Morda se sliši paradokсно: **Prekinitev vseh vezi s komunizmom**, tudi če nastopa z geslom „Evropa zdaj“, **je lahko pot v prenovljeno Evropo.** Slovenci nismo od Evrope samo sprejemali kulture, ampak smo jo tudi soustvarjali.

France Bučar

DEMOKRACIJA Ljubljana, 8. maja 90/2.

SVOBODNA SLOVENIJA:
SESTAVA SLOVENSKE
SKUPŠČINE

V DRUŽBENOPOLITIČNEM ZBORU ima DEMOS 47 sedežev, ZKS-SDP

Danes, ko se nekdanje zasluge, ki so mnogim pomagale do udobnih služb in foteljev, začnejo vrednotiti povsem drugače in ko se marsikatera taka zasluga pokaže kot navaden ali celó posebej gnusen kriminal, vlada panika. — Janez Janša.

DEMOKRACIJA, 24. apr. 90/2.

14, ZSMS-LS 12, SZS 5, italijanska in madžarska narodnost 2.

V ZBORU OBČIN ima DEMOS 50 sedežev, ZSMS-LS 16, ZKS-DSP 5, SZS 5, (kdo?) 4.

V ZBORU ZDRUŽENEGA DELA ima DEMOS 29 sedežev, podjetja, društva, združenja in JLA 20, ZSMS-LS 9, Slovenski sindikati 7, Gospodarska zbornica 7, ZKS-SDP 5 in SZS 3.

Sestava vseh treh zborov **SLOVENSKE SKUPŠČINE** je naslednja: DEMOS ima od vseh 240 kar 126 poslancev, ZKS-SDP 38, ZSMS-LS 38, SZS 16, narodnosti v vsakem zboru po 2 poslanca, 16 poslancev pa je neopredeljenih.

DEMOS — združena opozicija ima tako v novi skupščini kot v družbenopolitičnem zboru, ki je najpomembnejši zbor, večino.

SVOBODNA SLOVENIJA, Buenos Aires, 3. maja 90/1.

Po nečlovečnosti totalitarnega sistema, po gospostvu svetovnega nazora, ki sovraži, in vladi ljudi brez kulture prihaja na Češko papež kot glasnik ljubezni in kulture, miru, pogovora in strpnosti. — Češkoslovaški predsednik Havel.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 23. apr. 90/2.

ivan cankar

na klancu

roman

Odprla je velika vrata in se je prestrašila, ker so zaškripala. Čakala je v temni veži, nikogar ni bilo. Naposled je prišla dekla po stopnicah iz zgornjega stanovanja, postala je in se je ozrla hladno na Mihovko.

„Kaj pa vi čakate?“

„Ali so gospod župan doma?“
Zavrelo je malo v Francki.

„Kaj me tako gledaš?“ si je mislila. „Ali sem prišla tebe kaj prosit?“

„Doma so gospod, zajtrkujejo!“ je odgovorila dekla malomarno in je šla.

Francka je začula zvenčanje vilic iz bližnje izbe, ki so vodile vanjo iz veže steklene, zeleno pregrnjene duri.

Čakala je. Zvenčanje je utihnilo, premaknil se je stol in župan je odprl duri, stopil je v vežo. Velik in močan človek je bil, neobriti obraz se je svetil kakor s salom namazan.

„Kaj pa vi, Mihovka?“

„Prišla sem vas prosit za sina, ki študira,“ je odgovorila Francka in sama se je začudila svojemu krepkemu, čisto neberaškemu glasu.

Župan se je razjezil.

„Da, seveda, to pojde kar tako dalje, mislite. Jaz bom kar dajal, pa vzemi, kjer hočeš . . . Kaj pa dela vaš sin? Saj se nič ne uči!“

Francka je bila vesela, da je župan govoril, da ni šel kar molče mimo, kakor je storil že mnogokrat — ni se ozrl, napravil je, kakor da bi je ne bilo v veži.

Francka se je poročila s krojačem Mihovom.

Mihov je začel izgubljati zaslužek, ko se je naselil v trg trgovec z oblekami. Zaradi dolgov se je družina preselila v umazano kočo na klancu.

Mihov se je zapil in ženo zasovražil. Odšel je na delo v svet in ni ga bilo več nazaj.

Francka je dobila pri krojaču delo za na dom. K njim se je priselila njena bolna mati. Sin Tone se je pri trinajstih letih odpravil na delo h krojaču v oddaljen kraj, sin Lojze pa pri enajstih v ljubljanske šole. Tam se je nastanil pri postarani vdovi, ki je dajala stanovanje osmim dijakom.

Francka je s šivanjem le malo zaslužila, za Lojzeta v Ljubljani pa je bilo treba plačati. Odpravila se je v trg prosjačit.

„Uči se, priden je!“ je odgovorila hitro. „Samo . . . večerje nima, stanovanja ne more plačati in tudi obleke nima, raztrgan hodi.“

„Lepa mati!“ se je nasmehnil župan porogljivo.

Pogledala mu je v obraz in videla je, da je rekel nalašč, zato da bi jo razžalil.

„Nimam nič!“ je govorila počasi in tiho. „Ko bi mu mogla pomagati, bi si odsekala roko. Nimam, da bi mu kupila enkrat kos kruha za večerjo . . .“

„Kaj pa dela stari?“

„Šel je in ga ni več, tudi ne piše nič.“

„Prebrisano jo je ukrenil. Tako bi napravil tudi jaz — lepo v svet, otroke pa tujim ljudem na rame . . . Ampak ukanil se je, tako ne pojde več dalje! Nekaj dá človek, nazadnje pa mu je le preveč.“

Francko je spreletelo — obrne se in pojde ter jo pusti v veži. Stopila je bliže in je govorila hitreje.

„Saj ste obljubili, gospod župan . . . takrat, ko je šel v šolo . . . jaz sama bi nikoli ne bila na to mislila . . . zanašala sem se . . . In če jutri ne bo denarja, ga sunejo na cesto . . . vsega bo konec . . . kakor Boga vas prosim . . .“

Nekoliko je pomislili nato je posegel po denarnici in ji je dal petak, lepo zviti, še čisto nov.

Hotela se je zahvaliti, a obrnil se

je takoj in je šel k durim, ki so peljale v štacuno.

„Tako brž mi ne pridite več blizu!“ je zaklical za njo, ko je bila že pri vratih, in sladka hvaležnost, ki se je bila vzdignila v njenem srcu, je izginila v tistem hipu. Ko ji je bil pomolil petak, je zrastel pred njo, visok in plemenit človek in tudi njegov obraz se je bil spremenil, čutila se je grešnico, ker je mislila prej, da je surov in osoren. Zdaj, ko je odhajal v štacuno s težkimi koraki, je bil spet prav tako surov, debel in grozen, da se je bal človek predenj in da je strepetal, če so se ozrle nanj njegove srepe in sive oči.

To je bilo pet goldinarjev, a dolg je bil velik, še pet jih je bilo treba, najmanj še, brez vsega drugega. In raztrgan hodi po Ljubljani in lačen je, ker nima večerje — hodi po mestu, gleda morda po izložbah, kjer so kolači in klobase in lačen je in si misli: „Kaj dela mati, da nič ne skrbi zame, da mi ne dá kruha, kos lepega belega kruha . . .“

Dalje, Francka!

Šla je počasi po stopnicah, kjer so stanovali sodnikovi. Postala je, ko je prišla do velikih belih vrat, ki so bila zmerom zaklenjena in je bilo treba pozvoniti. Roka se je vzdignila do črnega gumba, ni si upala pritisniti, omahnila je. Znotraj se je slišal rezek glas, prepirali so se.

Francka se je že hotela vrniti, strah jo je bil obšel. Toda zašepetalo ji je na uho, dà, zakričalo je od daleč: „Lačen je. Hodi po ulicah in gleda v izložbe in lačen je . . .“

Pritisnila je na gumb, zazvonilo je s tankim zvokom. Komaj je odprla dekla in je Francka vstopila, je že prišla gospa po mostovžu. Suha je bila, siva v lica, nosila je naočnike in spodnja ustnica je bila velika in napeta.

Preden je Francka spregovorila, je zakričala gospa: „Kaj pa vi? Po kaj pa ste prišli? Še vas sem čakala!“

„Zaradi sina, ki študira . . .“

„Naj gre krave past! Berači naj ostanejo doma! Na tuje stroške je lahko študirati. Kdor ne more, naj pusti! Take gospode bi imeli lahko dovolj . . . danes ta, jutri oni . . .“

„Kaj dela mati, da nič ne skrbi zame, da mi ne dá kruha, kos lepega belega kruha . . .“, si misli Lojze, ki hodi po Ljubljani raztrgan in je lačen.

ves klanec bi si naprtili . . . Naj gre krave past! Zbogom!“

Gospa je bila že daleč na mostovžu, stopila je v izbo in je zaloputnila duri za sabo. Francka je stala mirno, lica so ji gorela od sramu in žalosti.

Prišla je dekla, postarana ženska, in se je smehljala pol dobrodušno, pol škodoželjno.

„Da bi bili prišli pol ure, uro prej, pa bi bilo vse dobro . . . Hišna jo je razjezila in zdaj je kakor zlodej. Še mačka je sunila v vežo, ki ga ima rajši kakor moža.“

„Samo pol ure!“ si je mislila Francka, ko je odhajala po stopnicah. „In zaradi te pol ure . . . je on lačen in ne dobi kruha. Zaradi hišne, ki je morda razbila krožnik . . . Kaj je naredil hišni, da ne dobi kruha zaradi nje? . . . In kakšen obraz, da bi se človek prekrizal in pobegnil strahoma! Kakor levi razbojnik! . . .“

Stala je na cesti in je premišljevala. On čaka in je lačen, a ona le stoji, kakor da bi se ji nikamor ne mudilo, in premišluje.

Dalje Francka!

K župniku. Župnik, star, čemerin in malobeseden, se je ozrl postrani, poslušal je komaj, dal ji je srebrn goldinar in se je vrnil v izbo. Komaj da je mimogrede pokimal z glavo.

Nikogar ni bilo, ki bi se bil nasmešnil prijazno, rekel ji: „No, pa malo sedite, Mihovka, in pripovedujte!“ in ki bi poslušal s sočutjem, kako se mu godi tam v mestu, kako ga gonijo iz hiše in kako je lačen in raztrgan. Nikjer ga ni bilo, ki bi ji rekel: „Nate, pa popijte kozarec vina in ne skrbite preveč, bo že kako; leta minejo, da človek sam ne

BRANIK leži v dolini Branice med Krasom in Vipavskimi griči. Prej se je imenoval Rihemberk. Tamkajšnji grad ima trojno obzidje in okrogel stolp.

ŠENTJOŠT NAD HORJULOM je slemenska vas v povirju Male vode in Šujice. Kraj se je zapisal z zlatimi črkami v slovensko zgodovino s tem, da je bil med prvimi, ki se je revoluciji uprl.

ve kdaj, in tako bo končano vse trpljenje; še z veseljem se boste potem spominjali nanj." Ni ga bilo, hodila je med samimi tujci in grdo so gledali nanjo, s težkimi zapahi so bila zaklenjena srca, niti špranja se ni odprla.

Prišla je mimo krojačeve hiše. Krojač je odprl duri, stopil je na cesto in jo je pozdravil. Kakor beračica je stala pred njim, obraz ponižen, život upognjen.

"No, kam, Mihovka?"

Ni se nasmehnil, debeli obraz je ostal resen. Vprašal je samo iz navade in ni mu bilo prijetno, da je stala pred njim kakor beračica ter gledala nanj z očmi, ki so naglas prosile.

Stopila je bliže, obšlo jo je upanje.

"Po sitnih potih, krojač, po takih

potih, da bi jih nikomur ne želela. Sina so mi dali v šolo, glejte, in zdaj ne more več dalje, spodili ga bodo iz Ljubljane."

Krojač se je začudil, resnično sočutje mu je pogledalo iz oči.

"No . . . zakaj bi ga podili . . . kaj pa je napravil?"

"Stanovanja ne more plačati, lačen je in raztrgan."

Krojač je pomislil.

"Glejte, ko bi bil vaš stari ostal doma, saj bi imel pri meni dela dovolj . . . Kaj pa boste vi sami? Saj še hlač ne morete pošteno zbiti . . . No, koliko pa je dolžan?"

"Deset goldinarjev. Pet jih je dal župan . . ."

Tresla se je od pričakovanja — glej, že je segel v notranji žep, spustil je spet in se je vrnil v prodajnico.

"Počakajte malo!"

Ko je prišel iz prodajnice, ji je naštel v roko pet svetlih goldinarjev.

"Kadar bo fant doma, naj pride pomerit obleko k meni! . . . Zbogom, Mihovka!"

Pokimal je z glavo in je zaprl duri za sabo.

Francka je hitela na klanec, v žepu so cingljali goldinarji, z veselo godbo so spremljali njene vesele misli . . .

Odprla je duri in je stala okamenela.

Za mizo je sedel Lojze, obraz zabuhel in rdeč od vetra, čevlje blatne, obleko do vratu oškropljeno.

Ko je stopila mati v izbo, se ni ozrl in ni pozdravil.

"Zakaj si prišel, Lojze?"

Oči so se srečale in so se orosile.

"Saj imam denarja, Lojze, jutri se vrneva v mesto."

Lojze je gledal v tla.

"Mati, rajši bi ostal doma . . . ne morem več tam živeti, kakor v peklu je tam . . . Rajši bi ostal doma, saj ni vse nič, saj ne bo nikoli nič . . ."

Njegov mladi, še otroški obraz se je hipoma postaral, gledal je resno in temno, govoril je mirno, ne da bi zazdihnil, zajokal.

Mati se je prestrašila, stopila je k njemu.

"Lojze, ne govori tako, jutri pojdeva. Vse bo spet dobro, samo žalosten ne bodi, glej! Koliko let pa je še? Kakor da bi trenil, bodo mini-

„Mati, rajši bi ostal doma,“ je rekel Lojze, „ne morem več tam živeti, kakor v peklu je tam . . . Rajši bi ostal doma, saj ni vse nič, saj ne bo nikoli nič . . .“

Tam zunaj je klanec, prijazen in lep kakor nobena cesta v mestu, in tam so sosednje hiše, nizke, s slamo krite in prijazni ljudje stanujejo v njih.

la. Potrpi — saj zdaj imava denarja in prihodnji mesec bo že kako, bom že kako poskrbela prej, da ne bo treba gledati zadnji dan . . . Ali si lačen, Lojze?"

Mati je hitela kuhat kosilo, Lojze se je sezul, ker mu je bilo mokro v čevljih in je šel k peči. Ko je začutil gorkoto v životu, ga je obšlo polagoma mirno, sladko čustvo. Lepo in prijetno je doma za pečjo, kjer ni nikogar, da bi se ga človek bal, kjer ni treba gledati, da bi ne stopil pretrdo, da bi se nerodno ne okrenil in bi že zakričalo: „Ti, fant, védi se spodobno — in plačaj rajši!“ Ni bilo treba gledati v tla, da bi ne srečal hudobnih oči, ki strme neprestano vanj: „Plačaj, berač, ali pa pojdi!“ — Brez skrbi lahko odpre duri in gre na cesto, ne da bi kdo zakričal za njim z osornim glasom: „Najboljše bo, če se ne prikažeš več. Do jutri bom čakala, dalj ne, ne uro dalj!“ — in ni jih bilo v tej gorki, domači izbi, ki bi se mu postrani posmehovali, ker ne plača in ker je raztrgan in lačen . . . Tam zunaj je klanec, prijazen in lep kakor nobena cesta v mestu, in tam so sosednje hiše, nizke, s slamo krite in prijazni ljudje stanujejo v njih, ki ne reko žal besede beraču in ga povabijo k skledi koruznega močnika, če odpre duri in prosi vbogajme . . .

Oglasil se je zvon farne cerkve, zazvonilo je morda mrliču, toda tako sladki so bili glasovi te znane, domače pesmi, da je Lojzetu srce trepetalo. Izginila je žalost, minile so vse skrbi.

BORJANA je strnjeno naselje na prisojnem pobočju Vrha kraj ceste Kobarid—Breginj.

Sedél je za pečjo, glava mu je klonila in zadremal je. Ko je prišla mati v izbo, je hodila po prstih, da bi ga ne zdrnila . . .

Po kosilu je šel pomerit Lojze obleko h krojaču. Popoldan je minil hitro, prihajale so spraševate sosed, tudi pisar je prišel in ves je bil poparjen in žalosten.

„Kar tako pognati človeka!“ Toda kmalu se je potolažil. „To ni nič hudega, mnogim se godi tako. Malo trpeti je treba, preden človek kaj doseže. Kdor se boji vsakega vetrčka, ne doseže nikoli nič. Kaj pa se je zgodilo? Majhen sprehod je napravil, malo sprehajati se je šel, domov pogledat. To je vse . . . No, bo že bolje . . . Da bi bil le moj sin drugačen! Nič bi se ne bal takih skrbi, samo da bi mogel v šolo z njim . . . pa je že prepozno. Veseli bodite, Mihovka, da je tako!“

Zmračilo se je, Lojze se je napravil kmalu spat. Truden je bil in zaspa je, ko je komaj legel.

Ni še sijalo sonce, ko ga je mati zjutraj zbudila. Rad bi še ležal, tako toplo je bilo v domači postelji in sanjalo se je tako prijetno.

„Pet bo, Lojze, Morava na pot. Vstani!“

Oblekel se je in zajtrkoval. Ko sta sedela z materjo za mizo, je prišel čevljar in je prinesel Lojzetove čevlje, ki jih je bil krpal ponoči.

„Koliko pa sem dolžna?“ je vprašala mati.

Čevljar ni nič odgovoril, izvlekel je iz žepa desetico in jo je položil pred Lojzeta na mizo.

„Da boš imel kaj za pot!“ je dejal in je šel.

Francka je še spala, a prebudila se je, ko sta odhajala mati in brat. bo še

to in ono

V Ljubljani ustanovljen Katoliški center za Slovence po svetu

Slovenski škofje so ustanovili v Ljubljani Katoliški center za Slovence po svetu. Za voditelja centra je bil imenovan župnik s Fužin v Ljubljani-Moste g. Janez Rihar. S tem v zvezi smo mu zastavili nekaj vprašanj.

• Med slovenskimi dušnimi pastirji v Zahodni Evropi in njihovimi pomočniki je postajala misel o katoliškem središču v matični domovini za Slovence po svetu zadnje čase vedno bolj navzoča. Sedaj je ta center ustanovljen. Od kod je prišla zadnja pobuda zanj?

• Zadnjo pobudo za ustanovitev katoliškega centra so dali slovenski škofje. Ne samo Slovenci, razpršeni po evropskih deželah, temveč tudi verni Slovenci po ostalih celinah so si želeli večje povezave z domovino. Že od začetka tega stoletja je za to skrbel Družba sv. Rafaela. Zadnja svetovna vojna, še bolj pa povojne razmere v Sloveniji so to delo prekinile.

• Ali ste pričakovali imenovanje za voditelja tega centra? Oziroma drugače: ali Vam je to delo blizu?

• Vedno me je zanimalo življenje Slovencev po svetu, mogoče tudi zaradi očetove dolgoletne odsotnosti po vojni v begunstvu. Kljub temu pa me je nadškofovo imenovanje za vodja tega centra presenetilo. To delo me veseli, obenem me pa ta velika naloga skrbi.

• Kakšen bo glavni namen centra in katere najvažnejše naloge se zarišujejo?

• Program dela se je že pred samim rojstvom centra nakazoval kot zelo obširen. Vsekakor ne gre pri tem delu samo za enosmerno skrb slovenske Cerkve za Slovence po svetu, pač pa tudi za sodelovanje v nasprotni smeri. Že naslov centra sam nakazuje namen njegove dejavnosti. Gre za posredovanje pastoralne literature in verskega tiska, izmenjavo versko kulturnega udejstvovanja, skrb za pastoralne delavce v tujini, medsebojna srečanja, obveščanje in osveščanje matičnega naroda o življenju Slovencev po svetu, seznanjanje mladih Slovencev v tujini z domačimi verskimi in kulturnimi izročili. Sicer bo pa življenje samo pokazalo prednostno lestvico dela.

• Kako bo center tehnično urejen (prostor, telefon, telefaks)?

• Za začetek imamo že skromno pisarno v Ljubljani poleg škofije. Ciril-Metodov trg 3/I. Telefona še nimamo. Lahko pa nas interesenti kličejo na začasno številko telefona: 061-454 246.

• Kako boste delu kos kadrovsko in finančno?

• Že imamo nekaj ponudb doma in iz tujine, se pravi ljudi, ki bi se bili pripravljeni zaposliti na našem centru. O tem, da bodo verni Slovenci po svetu z veseljem denarno podprli to ustanovo, ki je končno namenjena njim, smo prepričani.

• Ali bo Katoliški center nekakšna cerkvena konkurenca Slovenski izseljenski matici, ki ni imela v vsej povojni dobi za slovensko Cerkev v zdomstvu in izseljenstvu prav nobene poslušne in nič srca?

• Delovanje našega centra spada že po svoji naravi na versko področje, kar pa gotovo ne more biti poslanstvo Slovenske izseljenske matice. Sicer bomo pa na neki način nadaljevali izročilo Rafaelove družbe z začetka stoletja. Mogoče je zanimivo, da je leta 1908 prevzel njeno vodstvo Janez Ev. Krek.

• Hvala lepa za pogovor in Bog daj, da bi bilo delo Centra slovenskemu zdomstvu in izseljenstvu v velik prid!

PISMO MILANU KUČANU

Znana bojavnica za narodno spravo dr. Spomenka Hribar je napisala Milanu Kučanu javno pismo, iz katerega ponatiskujemo najbolj zanimive odstavke.

Povod za pisanje tega javnega pisma je Tvoja izjava na TV: „Vi ste pisali, mi smo uresničevali.“ „Vi“ — novorevijci v 57. št. Nove revije, „mi“ — komunisti. Kaj ste delali tedaj vi? Najprej ste — skoz Tvoje besede — 57. številko Nove revije obsodili in izjavili, da sicer dopuščate drugačno mišljenje, da pa boste storili vse, da se ideje te revije ne bodo uresničile.

Na že omenjeni televizijski oddaji si nastopil zoper hitre spremembe, ki naj bi demokracijo celo onemogočile. Izrecno si postavil pred volilce dilemo: ali naprej po tej poti, kakor jo je vodila slovenska politika doslej — in pristavil: „Mi imamo izkušnje, tradicijo in ljudi“ — ali pa negotovo pot hitrih rešitev in igranja z usodo slovenskega naroda.

Takole si komentiral prve volilne rezultate za predsednika predsedstva: videti je, da je večina ljudi za miren prehod v demokracijo, brez revanšizma in nasilja. Kakor da bi bili Tvoji protikandidati zagovorniki revanšizma in nasilja!

Govorjenje o **izkušnjah, tradiciji in ljudeh** je govorjenje o **kontinuiteti**. Za kakšno kontinuiteto sploh gre? Za kontinuiteto kot nasprotje revanšizmu? Menim, da iz govorjenja o revanšizmu gledata slaba vest in **strah**, ko svojemu nasprotniku pripisujejo tako ravnanje, kakršno je bilo nekoč vaše v imenu revolucije. Pod partijskim revanšizmom je ječalo in drhtelo nekaj generacij po vojni — da o tistem tik po njej niti ne govorim. Očitati revanšizem drugim, ne da bi opravičeval s svojim in ne da bi bil pripravljen na **spravo**, ki je dejansko nasprotje revanšizmu, je najmanj, kar lahko rečem, slepo.

Moti me tudi Tvoje in Tvojih tovarišev **zastraševanje** ljudi z vojsko. Komunisti so nas vedno z nečim strašili: z zunanjim sovražnikom, z notranjim sovražnikom, z emigracijo, z imperialisti, z Rusi, s Srbi... Danes nas strašite z državljansko vojno in predvsem z JLA, in to v zvezi z „odcepitveno avanturo“, ki naj bi si jo DEMOS privoščil. Čisto zavajanje ljudi! Ko govorite o „odcepitveni avanturi“, previdno zamolčite izrecne izjave DEMOS-a, da bo uveljavljal osamosvojitve Slovence samo po **mirni, ustavni poti**. Vi bi kar „krpali“ federacijo in „počasi, postopno“ prešli v konfederacijo. Zato Ti je dr. Pučnik pravilno odgovoril, da je za vas (komuniste) „konfederacija“ le „popravljen federacija“ — s čimer bi se po številnih in neugotovljivih kanalih le nadaljevalo odtekanje denarja po

Zapiramo tovarne, odpuščamo delavce, gospodarski in socialni problemi se zaostrujejo, dominantnih pet odstotkov, ki so to povzročili, pa ostaja na istih mestih in položajih in nas prepričuje, da so se spremenili. Čez noč bodo iz slabih gospodarjev postali dobri, iz nasilnikov bodo postali pravi demokrati. — Pavle Deu.

DEMOKRACIJA, Ljubljana, 24. apr. 90/11.

Savi in vse druge „blagodati“ t. i. bratstva in enotnosti.

Govorjenje, da današnje generacije komunistov niso krive za partijske „napake“ v preteklosti, za poboj domobranskih ujetnikov itd., se mi zdi sicer sprenevedavo, čeprav na ravni osebne (ne)krivde gotovo drži; gledano iz drugega zornega kota pa ste dejanski politični dediči teh dejanj.

Likvidacija domobranskih ujetnikov ni bila nobena „napaka“, ampak konsekvantna uresničitev boljše logike. In „rezultati“ revolucije: izguba pravice do samoodločbe s pravico do odcepitve, izguba slovenske (in domobranske!) vojske, izguba slovenske valute, institucij, prava, človekovih pravic in državljskih svoboščin...

Takole na splošno bi rekla, da je govorjenje komunistov o **kontinuiteti**, potem ko so izvedli revolucijo, ki je diskontinuiteta po definiciji, nekam čudno! Potem ko so porušili vse dotakratne „izkušnje, tradicijo in ljudi“, se sklicujejo na kontinuiteto!

Kaj Ti pomenijo „izkušnje, tradicija in ljudi“ v primeru izobraževalne politike oziroma usmerjenega izobraževanja? Kako komentiraš in kako kaniš popraviti „napake“, pri katerih utemeljivši si osebno sodeloval? Tedaj si prisegal na samoupravne socialistične odnose, marksizem, na partijsko odločanje o pedagoškem kadru na vseh ravneh izobraževanja in vzgoje, od vrtec dalje; tedaj Ti je bila pravica partije, da neposredno ureja odnose na šolah, kar je tedaj pomenilo **odstranitev** nemarksističnih učiteljev iz pedagoškega procesa — samoumevna.

Komentar k svojim izjavam, ki si ga dal za svojo predstavitevno knjigo, namreč, da so Tvoja takratna stališča nekaj **smešnega** in **otročjega**, je dejansko smešen in otročji. Konec koncev so vse komunistične teze in pričakovanja nekaj „smešnega“ in „otročjega“, toda ta „smešnost“ in „otročjost“ sta uničevali cele generacije ljudi! Nekam prelahkotni in brezobvezni (s tem pa tudi brezobzirni!) so ti preskoki in poskoki — za moje pojme. Ali se sploh zavedaš, da je bila posledica (tudi!) Tvojega takratnega nastopa

ta, da je bilo kar nekaj generacij mladih ljudi (p)oškodovanih, in to neizbrisno in nepopravljivo, namreč z usmerjenim izobraževanjem, ki je sledilo takratni partijski (in Tvoji!) akciji. Kako boš storjeno **vzel nase?**

Da smo danes tu, kjer smo, da danes mladi ne vedo, kam s seboj, in ne najdejo delovnih mest, ker se tista, po katerih je bilo „usmerjeno izobraževanje“ pač „usmerjano“, ukinjajo, da ne premoremo mlade elite, ki bi ji primerna raven splošne izobrazbe omogočala hitro preusmerjanje v druge poklice, je **tudi** Tvoja krivda.

Kdo si danes — glede na včeraj — Ti, Milan Kučan?

DEMOKRACIJA, Ljubljana, 17. apr. 90/8.

K PLAKATNI BLAZNOSTI

Znana slovenska plakatna afera (v predvolilnem boju so socialdemokrati postavili fotografije slovenskih komunistov v družbo s komunisti od drugod, op. NL) je morda v prvem trenutku res šokirala večino Slovencev. Toda zadeva postane zanimiva, če jo ocenimo s polpreteklim ali celo novejšim zgodovinskim ozadjem.

Kaj nismo morali vsa poveljna leta **ponavljati imena Stalin, se klanjati Mačku, Dolancu in Popitu, opazovati Ceausesca in Castra, kako se objemata s Titom...?** Kaj niso naši učbeniki za osnovne in srednje šole **polni svetnikov socialistične vzgoje**, ki so se tokrat pojavili na „problematičnem“ plakatu?!

Prav teh čaščenih oseb, ki so v našem javnem življenju 45 let dominirale, pa se ZKS ali Stranka demokratične prenove danes sramuje in želi vsakogar, ki jih primerja z njimi, kaznovati ali vsaj ožigosati. Temu pravimo v najbolj strpnem jeziku **dvojna morala**. Skrivati se pred zgodovinsko resnico in se v trenutku preizkušnje prenoviti v svoje ideološko nasprotje, je veliko bolj problematično kot sam plakat.

Ive Stanič
DELO, Ljubljana, 28. apr. 90/18.

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Postni čas je bil za vse rojake v Veliki Britaniji lepa priprava na veliko noč, ki smo jo slovesno obhajali posebno v Bedfordu v ukrajinski cerkvi, kamor se nas je zbralo kar lepo število k svečanemu obredu velikonočne vigilijske

Pomladni šopek — mlada družina Lojzeka Frasa iz Bedforda ob priliki krsta najmlajšega družinskega člana.

in nato še v Rochdalu, kjer smo ob slovenskih vstajenjskih pesmih, ki jih je izvajal naš priljubljeni pevski zbor, proslavili in podoživljali veliki praznik Gospodovega vstajenja na veliko noč — nedeljo popoldne s, kar se je dalo, slovesno slovensko mašo.

Cerkvenih slovesnosti pa nikakor ni bilo konca z našim obhajanjem velike noči, ampak so se nadaljevale kar vse do konca meseca aprila in še ves mesec majnik. Naj samo omenimo vsakoletno mednarodno mašo v stolnici Sv. Jurija (St. George's Cathedral) v južnem delu Londona. Tudi letos smo se Slovenci poleg Vietnamcev kar najbolje odrezali, saj smo se postavili s številnimi narodnimi nošami z banderom brezjanske Matere božje in s sodelovanjem pri prošnjah za vse potrebe in še posebej ob priliki darovanja. Bogoslužje je letos vodil sam nadpastir nadškofije Southwark, v kateri je dom naše katoliške misije, prevzvišeni gospod Michael G. Bowen ob somaševanju pomožnega škofa Howarda Trippa in številnih duhovnikov in župnikov različnih narodnostnih skupin. Bili so navzoči Irci, Poljaki, Srednje- in Južnoameričani, različne skupnosti iz Afrike pa domala skoraj vse evropske katoliške narodne skupnosti. Izredno prisrčno deluje na navzoče vietnamska kat. skupnost, ki je tako mlada in v kateri sodeluje veliko otrok. Vsako leto priredijo vietnamski otroci liturgični ples pred oltarjem — letos so to storili kot zahvalo po obhajilu.

Pri darovanju smo letos poleg mašnih darov kruha in vina izročili nadškofu raznovrstne izdelke ali predmete, ki so več ali manj tipični za vsako

Novomašnik g. Peter Kravos (24 let) — Leeds, Rothwell — Slovenska nova maša: Rochdale, 29. julija 1990, ob 13. uri.

narodnostno skupino. Slovenci smo mu dali knjigo o lepotah Slovenije v angleškem jeziku, na njej prtič z lepo pisano majolico in v njej steklenico izvrstnega slovenskega vina refošk. Seveda tudi ni manjkalo pravega slovenskega šopka z nageljni in rožmarinom. Podarjeni predmeti in šopek so bili povezani s trakom slovenskih barv.

Slovenci iz Londona se zahvaljujemo rojakom iz Bedforda, ki so s svojim pri-

Skupina slovenskih narodnih noš z nadškofom Michaelom Bownom po mednarodni maši v St. George's Cathedral v nedeljo, 29. aprila 1990.

*Proslava godovnjakov 22. 4. 1990
v slovenskem klubu v Linzu.*

hodom v narodnih nošah letos še posebej poživili našo skupno mednarodno mašo v St. George's Cathedral. Važno je namreč, da se kot Slovenci udeležimo takih mednarodnih srečanj in prireditev.

VABILO NA NOVO MAŠO

V nedeljo, dne 29. julija, ob 13. uri, bo v Rochdalu v kapeli sester palotnik nova maša gospoda Petra Kravosa. Novomašnik je bil rojen dne 17. januarja 1966 v Wakefieldu (severna Anglija) slovenskim staršem, Mariji in Mirku Kravosu. V katoliških šolah v Rothwellu in Leedsu se je izkazal kot zelo dober učenec. Dobil je mesto na univerzi Stirling, da bi študiral žurnalizem in TV, a Peter se je temu odpovedal in odšel v bogoslovje. Lani (28. junija 1989) je bil v Ushaw Collegu posvečen v diakona. Letos, dne 21. julija 1990 pa bo prejel duhovniško posvečenje v domači župnijski cerkvi St. Mary v Rothwellu. Škof posvečeval bo Rt. Rev. David Konstant iz mesta Leeds.

Slovesnost Petrove nove maše bomo proslavili tudi namesto letošnjega Slovenskega dneva, ki ga navadno obhajamo na zadnjo nedeljo v mesecu maju, z bogoslužjem, ki se bo pričelo ob 13. uri, nakar bo sledilo srečanje z novomašnikom ob skupnem kosilu, dan pa bomo sklenili s petimi litanijami Matere božje in blagoslovom z Najsvetejšim.

Vse slovenske rojake v Veliki Britaniji prisrično vabimo k tej edinstveni slo-

vesnosti slovenske nove maše, pri kateri bo navzoči tudi koprski škof in naš narodni ravnatelj za dušnopastirsko delo med izseljenci, msgr. Metod Pirih, ki bo novomašnikov pridigar.

Lepo vabljeni in nasvidenje!

Župnik Stane Cikanek
in župnijski pastoralni svet
Slovenske katoliške misije
v Veliki Britaniji

avstrija

LINZ

Kar smo videli v sv. deželi, smo poizkusili narediti na cvetno nedeljo tudi v Linzu. Slovesnost je vodil g. Anton Štekel. Imeli smo najprej blagoslov zelenja, nato procesijo in zatem slovesno mašo s pasijonom.

Velikonočne pobožnosti nam je letos služil č. g. profesor dr. Vinko Potočnik iz Maribora. Na veliko soboto smo imeli ob 8. zvečer (pri sestrah karmeličankah) najprej blagoslov velikonočne sveče, blagoslov ognja, ob katerem je bila prižgana velikonočna sveča, in po tretjem klicu Luč Kristusovega smo vsi navzoči prižgali sveče in smo bili v svetlobi sveč vse do slave. Pri slavi so šele prižgali vse luči in oglasile orgle kakor po navadi. Med mašo smo imeli obnovitev krstne obljube, blagoslov velikonočnih jedil in smo se tako pripravili vse do vstajenja Vstalega Zveličarja.

Velikonočno jutro: Na veliko noč je bila takoj v začetku maše velikonočna aleluja in nato procesija vstajenja Go-

*Godovnjaki Tkalec in prof. Potočnik
v našem klubu.*

spodovega, slovesna maša in med mašo smo imeli namesto vere obnovitev krstne obljube.

Po maši smo se zbrali na kratek zajtrk v našem klubu. Po blagoslovu velikonočnih jedil smo bili postreženi s šunko, pirhi in pijačo; za vse je daroval naš center.

Na belo nedeljo smo imeli med mašo ponovno obnovitev krstne zaobljube. Cerkev je bila ves čas zares lepo obiskana, za kar se še posebej lepo zahvaljujemo in želimo, da bi tako ostalo še vnaprej!

Na belo nedeljo smo imeli v našem centru zopet polne roke dela. Obhajali smo 82. rojstni dan našega najstarejšega člana Ivana Tkalca, 71. rojstni dan gospe Kristine Schweighoffer (ona nam je naredila večji del narodnih noš), 52. rojstni dan g. Stanka Duhaniča (ki je tudi dolga leta skrbel za naš klub) in 45. rojstni dan g. Lojzeta Tkalca, ki je prišel iz Nemčije, da obhaja svoj rojstni dan in 20-letnico poroke skupaj s svojimi starši. Žene so napekle peciva, da smo imeli vsega po želji. Vse, kar smo pojedli in popili, so plačali g. Tkalec, gospa Schweighoffer in g. Stanko Duhanič. Tkalčeva gospa pa nam je poslala kar tri šunke za priboljšek. Za vse zasluge v naši skupnosti se jim je najprej zahvalil predsednik cerkvenega odbora in potem pa še g. profesor Vinko Potočnik. Za vse skupaj se darovalcem vsi lepo zahvaljujemo!

Seveda pa ni nikjer vse poslano z

rožami, in tako je prizadela težka usoda naše najstarejše rojake. Hišo, v kateri so stanovali Tkalcjevi (velika kmečka hiša), je prvega marca letos zrušila huda nevihta. Odnoslo je najprej streho in potem zrušilo požarni zid in prebilo vse oboke do kleti. Na srečo je ta del hiše, v katerem so stanovali, ostal nepoškodovan, saj jih drugače več ne bi bilo med nami. Gradbena komisija je ugotovila, da morajo takoj zapustiti stanovanje, in tako so bili z vsem na cesti. Občina je rekla, da še za svoje ljudi nima stanovanja, kaj pa šele za tujce. Vse to pa je zvedel Tkalcjev nekdanji delodajalec in mu je dal na razpolago zares lepo stanovanje v svoji hiši. Komaj je prišel v novo stanovanje, je g. Ivana zadela huda bolezen, da je moral na cvetno soboto v bolnišnico in je prišel med nas šele za belo nedeljo s pomočjo sina in sname. Želimo mu, da mu Bog vrne zdravje, da bi še lahko živel dolga leta v novem lepem stanovanju!

9. in 10. junija mislimo romati na Brezje. Kako bo romanje poteklo, bomo poročali v septembrski Naši luči.

Od druge nedelje v juliju do prve septembrske nedelje zaradi počitnic ne bomo imeli slovenskih maš. Kako pa bo potem naprej, vam bomo pravočasno sporočili.

PREDARLSKA

Materinska proslava: Težko bi našli še kakšen praznik v letu, ki bi bil bolj domač in prisrčen, kot je materinski dan.

V Dornbirnu je bila letos materinska proslava 5. maja. Najprej je imel eden izmed družinskih očetov nagovor materem. Izrekel je priznanje in zahvalo vsem materam za delo v prid slovenskega narodu in ohranjanju. Sledili so pozdravi naših otrok z deklamacijami, s pesmimi in z nagovori. Vsak je z veliko mero pripravljenosti in veseljem povedal to, kar je čutil v svojem srcu do matere. Otrok je neposreden, odkrit in tak pristopa do vsakega, tudi do matere. V tej iskrenosti se čuti mati nagovorjena in počeščena. Pri tej prireditvi se je to posebej čutilo in prišlo do izraza. Ob spremljavi harmonike je zborček mladih pevcev popestril proslavo.

Veliko truda so vložili v program tisti, ki so ga pripravili. Zato je nerazumljivo

in nehvaležno, da je bila udeležba zelo skromna. Mnogi Slovenci stojijo ob strani, kot da ne pripadajo več našemu narodu ali pa so pozabili na vse vrednote, ki so ponos vsakega kulturnega človeka. V tem se pokaže tudi kulturna raven, namreč, pripadnost narodu in kulturi, od koder kdo prihaja. Udeležba na takih prireditvah je njegova izkaznica.

Po kulturnem programu je sledila še zabava. Ob zvokih veselih muzikantov in dobri postrežbi prizadevnih gospodinj in strežnikov, so veselo nadaljevali praznovanje do poznih večernih ur.

Zahvala gre vsem požrtvovalnim organizatorjem, otrokom in ostalim, ki so pripravili praznovanje. Vsem iskren Bog plačaj! Nam materam je to v veselje in vzpodbudo, ko vidimo, da se naše materinstvo še spoštuje in vrednoti.

Hvaležne matere
iz Vorarlberga

GRADEC

Nov slovenski dušni pastir

Že kar nekaj mesecev je minilo, odkar je prišlo v Gradcu do zamenjave dušnega pastirja za tamkajšnje Slovence. P. Andrej Kropelj, ki se je kot študent umetnostne zgodovine v Gradcu vesto posvečal slovenski skupnosti kar polnih šest let, je odšel v Sostro pri Ljubljani, kjer je dobil novo dolžnost magistra klerikov (minoritskih bogoslovcev). Obenem še nadaljuje s študijem, saj želi doktorirati iz umetnostne zgodovine. Patru magistru Andreju se želimo ob tej priložnosti, ko naj kot t. im. „naddušni pastir“ za Slovence v Avstriji predstavim njegovega naslednika, prav prisrčno zahvaliti za njegovo požrtvovalno in modro vodenje

slovenske skupnosti. Želim mu božjega blagoslova pri vzgojni službi klerikov in sploh v nadaljnjem trudu za blagor neumrljivih duš!

Ime novega dušnega pastirja za Slovence v Gradcu ste bralci Naše luči že zasledili na zadnji strani ovojnice. To je prav tako minoritski pater magister Janez Žnidar. Luč sveta je zagledal 3. 11. 1941 v Starem Gradu pri Makolah. Od doma je kot mlad fant odšel l. 1956 in se je v Makolah izučil za mizarja. Potem je bil dve leti pri vojaki. Zaslísal je božji klic in mu sledil najprej v samostan v Ptuj, leta 1965 pa so ga poslali v šolo v Zagreb. Od 1971 do 1973 je študiral v Ljubljani. 1973 so ga predstojniki poslali na študij v Innsbruck, kjer si je pridobil naziv magistra teologije. Od tam je 1978. leta prišel v Gradec (Graz), kjer je že celih 12 let; od tega je v župniji Maria Hilf kaplanoval šest let. S 1. novembrom lani je prevzel mesto slovenskega dušnega pastirja v škofiji Gradec in se je v to delo že dobera vživel. Bog naj ga živi in osrečuje med slovenskimi verniki!

(Njegove slike nimam pri roki, pač pa mi lahko verjamete, da je „fejst“ fant).

A. Štekli

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Rojake iz Limburga in okolice Liège vabimo na naše vsakoletno romanje v Banneux, ki bo kot vedno na binkoštni ponedeljek, letos 4. junija. Ob 10. uri bo služba božja v kapeli pri Soeurs orantes, rue des Fawes 64, Banneux.

Praznovanje
materinskega
dneva v
Dornbirnu

Slovenci iz Limburga in Liega vsako leto romamo v Banneux.

Okrog 12. ure se bomo odpeljali na ukrajinsko pristavo Frankopole pri Francorchamps, kjer bomo sredi ardenskih gozdov piknikovali do večera. Pridite!

17. septembra bomo romali v Lourdes. Potovanje bo trajalo 5 dni. Stane fr. 6800,—. Prijavite se najkasneje do konca junija pri ge. Mariji Čotar-Novak, ki vodi tehnične priprave za potovanje, ali pri slovenskem duhovniku. Udeležbo toplo priporočamo.

Opozarjamo in vabimo na XXX. slovenski dan, ki bo v soboto, 13. okt. t. l., v Kultureel Centrumu v Eisdenu. Z lepim programom in z vašo navzočnostjo bomo podprli slovensko pomlad v domovini in nam samim vlili novega poguma v delu za naše skupne ideale. Imeli bomo tudi goste iz Gorice. Pokažimo, da nas je veliko, ki dobro mislimo.

*„Nazadnje še, prijat'ljii,
kozarce záse vzdignimo,
ki smo zato se zbrat'li,
ker dobro v srcu mislimo.
Dokaj dni naj živí Bog,
kar nas dobrih je ljudi!“*

Mladi rod: V družini g. Draga in ge. Sylvije Mrak-Smeets, stanujoča v belgijski vojaški koloniji v Lüdenscheld-

nu, Nemčija, se je rodila hčerka prvorojenka, ki je ob krstni vodi dobila ime Romana. Iskreno čestitamo in želimo vso srečo pri krščanski vzgoji!

Zadnjo nedeljo v juniju, 24. 6. t. l., organizira „Naš dom“ v Zwartbergu, Galopin straat, svoj vsakoletni piknik z začetkom ob 12. uri. Pridite!

Odbor

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Kar po vrsti nekaj *novic* iz tega konca Belgije.

V nedeljo, 11. marca t. l., je izseljenški duhovnik *krstil* tretjo hčerko v družini Bockstal-Rimac iz Montignies-sur-Sambre, malo Sophie, ki se je rodila 26. 12. 1989. Mladi družini iskreno čestitamo.

Na belo nedeljo, 22. aprila 1990, smo imeli izredno versko slavo v Bruslju: *slovensko birmo*. Kar devet fantov in deklet iz Bruslja je birmal v slovenskem jeziku sam apostolski nuncij v Belgiji, msgr. Giovanni (Janez) Moretti, ki je po materi slovenskega rodu. Ob tej priliki je sprejel iz rok nuncija prvo sveto obhajilo mali Goran Tomše iz Bruslja. Vsem navzočim bo to slavlje ostalo še dolgo časa v spominu.

SLOVENSKA VESELICA — 90. Imeli smo jo v soboto, 28. aprila 1990, v župnijski dvorani Familia v Gilly-Haies,

Charleroi. Sijajno sončno vreme je seveda prav gotovo pripomoglo k lepemu uspehu. Dvorana se je polagoma napolnila z našimi rojaki in rojakinjami ter njihovimi znanci in prijatelji, ki so prišli iz raznih krajev Belgije.

Pri kulturnem delu programa je najprvo nastopila Mladinska skupina iz župnije sv. Roka-Dravljje, Ljubljana, ki je pripravila lep izviren program: recitacije in pesmi ob skioptičnih slikah na zaslonu. Želi so res lep uspeh ob polurnem izvajanju. Nato je nastopil slovenski pevski zbor Slomšek iz Limburga, moški in mešani zbor pod vodstvom pevovodje g. Vilija Roglja, ki je

† Rinalda Jakopin roj. Muženič iz Namura

Slovenska birma v Bruslju. Apostolski nuncij nadškof msgr. Giovanni Moretti med svojimi birmanci.

občuteno zapel venček narodnih pesmi.

Od 20.15 ure pa skoraj do dveh zjutraj pa je poskrbel ansambel Ota Lesjaka iz Hildna, Nemčija, da je bilo res veselo v dvorani; plesalo je staro in mlado ob poskočnih polkah in valčkih ter moderni glasbi.

Vsi navzoči v dvorani smo čutili toplo domačnost in preživeli smo nekaj uric v res družinskem vzdušju. Iskrena zahvala vsem, ki ste se odzvali povabilu, pa tudi tistim, ki so organizirali to srečanje. Vsekakor so nam te vrste prireditve res potrebne — tudi v naprej!

V Namuru (St. Servais) je 30. aprila umrla ga. Rinalda Jakopin roj. Muženič, ki se je rodila 3. septembra 1930 v Pridvorju (Sv. Anton) pri Kopru. Zadnje mesece je veliko trpela vsled neozdravljive bolezni in je z vso pobožnostjo sprejela sv. maziljenje. Njen mož g. Nikolaj ji je res potrpežljivo stregel v zadnji bolezni. Naj počiva v miru in večni pokoj v Bogu njeni blagi duši. Svojcem naše krščansko sožalje.

V župni cerkvi St. Joseph, Fleurus-Vieux Campinaire je v soboto, 5. maja, bila *cerkvena poroka*: zakonsko zvestobo sta si obljubila gdč. Martine Ragolič iz Wanférce-Bauleta in g. Luigi Leone iz Lignyja. Mladi družini obilje božjega blagoslova.

julija in avgusta
Naša luč
ne izdide

Srečanje slovenskih izseljencev na Višarjah

**V nedeljo, 5. avgusta 1990,
ob 13. uri
SLOVESNA MAŠA**

V nedeljo, 10. junija, nas bodo obiskali naši rojaki iz Merlebacha.

V sredo, 13. junija, ob sedmih zvečer, bo pariški kardinal Lustiger v Notre-Dame maševal za vse narode srednje in vzhodne Evrope, da bi se v novih okoliščinah še bolj oklenili Kristusa in njegove Cerkve. Pri maši bomo tudi Slovenci sodelovali s pesmijo. Potrudimo se, da bomo številčno in častno zastopani.

Konec šolskega leta in praznik naših družin bo v Slovenskem domu v nedeljo, 17. junija. Istočasno bomo praznovali tudi zlati jubilej redovništva sestre Cirile Knafelc, saj je njeno življenje in delo tesno povezano s slovensko šolo v Parizu.

DAMMARIE-MELUN (Seine-et-Marne)

Skupno mašo bomo imeli v nedeljo, 10. junija, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie.

FEROLLES (Loiret)

Pri Berdenovih so pred kratkim imeli družinski praznik, kjer so proslavili 20-letnico poroke Sylvije in Ivana ter polnoletnost hčerke Natalije. Čestitamo!

ST. PIERRE-LES-ELBEUF (Seine-Maritime)

G. Matjaž Frumen, ki je doma iz Otovcev v Prekmurju, se je v marcu moral podvreči težki operaciji. Zdaj gre že na bolje. Želimo mu dosti korajže in božje pomoči, pa seveda enako ženi Kristini.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Čas počitnic je pred nami. Ne samo otroci, tudi odrasli smo jih potrebni. Naj bi ta čas zopet utrdil zrahljane družinske vezi.

V mesecu juliju odpade slovenska

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Pri krstu sta postala božja otroka Melisa Mlakar (Charenton, 5. 5.) in Kevin Kerčman (Les Houilles, 26. 5.).

„Oktet Simon Gregorčič prinaša pesem in pozdrav iz Slovenije,“ smo brali na vabilih za pomladansko srečanje v Slovenskem domu 28. 4. Vsi, ki so se vabilu odzvali in napolnili dvorano, so z dolgotrajnim in ponovnim ploskanjem dali priznanje oktetu, kjer pojejo fantje iz različnih krajev in vasi iz Soške doline. Njihov koncert je potekal v treh delih: Domovinske pesmi — Pesmi drugih narodov — Ljudske in ponarodele pesmi. Bil je res odličen umetniški užitek in enkratno doživetje slovenske pomladi, ko je tudi v naši domovini zavel svobodni veter in začel pometati s 45-letno moro, kot je poudaril v svojem pozdravu predsednik Društva Slovencev g. Janez Zorec. Pesmi je napovedovala gospa Verena, ne samo z ušesi, tudi s srcem pa so jih poslušali vsi, tudi otroci. Ob zvoku „Pariških slavčkov“ je po koncertu prijetno potekalo družabno srečanje, kjer je ta in drugi odkril domače znance. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri tem lepem večeru, prirčna zahvala.

služba božja 15. in 22. julija. 15. avgusta je vsakoletno romanje na Loreto. Ob 10. uri slovesna služba božja s petimi litanijami Matere božje.

29. aprila smo se z več kot trideset narodi zbrali za velikonočno slavo, ki ga je vodil lilski škof msgr. Jean Vilne. V čudovito obnovljeni župni cerkvi sv. Martina v Roubaix, Nord, so odmevale pesmi vseh kontinentov in različnih narodov.

Slovesnost prvega svetega obhajila je bila na vnebohod, 24. maja. Slovesnost je vodil g. prelat Nace Čretnik, direktor slovenske misije iz Pariza. Prisrčna mu zahvala!

Po krstu so postali božji otroci: Anton Lowys, Štefaniya Caillez, Anton Miceli, Sofiya Miceli, Jonatan Legay, Cindy Šimunič, Jordan Fanien, Ludovik Potrpin, Ornela Cappella in Kajetan Delpouve. Naj jih vstali Kristus spremija in privede v svoje kraljestvo.

nemčija

STUTTGART-okolica

Demokracijo pozdravljamo. — Slovenci na Württemberškem smo navdušeno pozdravili demokratične volitve v Sloveniji in s tem konec enopartijske diktature. Ob tej priliki smo razposlali v 1000 slovenskih domov nalepko „Slovenija moja dežela“, po kateri je uglasena pesem „Slovenski nagelj.“ Bog daj, da bi se z aprilskimi volitvami, ki so prinesle zmago demokratom, uresničila napoved 2. kitice te pesmi, ki pravi o nageljni (o Slovencih v svobodnem svetu): „Združil daljave in ceste sveta, kjer se pretaka kri naš'ga srca. Orkan pod Triglavom pomiril se bo, spet vrne se nagelj v svojo zemljo. Za dom cveti, za dom dehti, po soncu stremi, mu svobodo želi.“ Upamo, da bo svobodno izvoljeni slovenski parlament vzel v roke metlo in odstranil navlako, ki je skozi 45 let ovirala narod v razvoju in dušila prizadevanja posameznikov in skupnosti za lepšo bodočnost.

Slovenski velikonočni jerbas. — Mesto Rottenburg je od 6. do 9. aprila

Oktet Simon Gregorčič iz Kobarida je pel v Slovenskem domu v Parizu.

priredilo mednarodno razstavo velikonočnih običajev. Gospa Barbara Weidinger, ki je nastavljena pri škofiji Rottenburg-Stuttgart za delo med ženskimi tujimi narodnostmi, je povabila na razstavo tudi prispevke tujih misij. Vabilu so se odzvali Slovenci, Italijani, Litvanci, Čehi, Ukrajinci in Španci, kar je razstavo zelo oživilo in popestrilo. Za slovenski kotichek na razstavi se je zavzel krožek slovenskih žena. O simboliki jedi v slovenskem jerbasu, ki je prispel iz Menešije: kolača, gnjati, hrena in pirhov, so se obiskovalci lahko informirali s priloženim tekstom v nemščini. Povečane barvne slike Maksima Gasparija, razobešene na steni slovenskega kota, so naš velikonočni žegen lepo nazorno predstavile: mati pripravlja cekar, dekleta nesejo jedi k blagoslovu, zajtrk na velikonočno jutro, trkljanje s pirhi. Na razstavi je bila tudi štajerska butarica, prispevek Antona Kričaja iz Oberstenfelda.

Šopek za mamico. — Nedelja, 13. maja, je bila posvečena našim materam. V Stuttgartu smo slovesno praznovali materinski dan. Pri maši smo doživljali veliko pestrost pri petju in sodelovanju. Pretežno je pel mladinski pevski zbor, ki ga vodi sestra Mateja, nastopil pa je seveda tudi zbor Domači zvon in dvakrat je prišla na vrsto vsa cerkev. Mladi fant je prebral berilo in otroci so se obrnili na Boga s prošnjami.

Prav tako pester je bil tudi spored v dvorani. Obiskovalci Sobotne šole so v treh skupinah prispevali svoje točke z deklamacijami, petjem in igranjem. Tudi mladinski pevski zbor je pridal svoj delež, ki je matere zelo razveselil. Višek sporeda je bila podelitev nagrade za uglasbitev pesmi „Slovenski na-

gelj“. V višini 1000,— DM jo je v imenu razpisovalca izročil gospod Anton Casar mlademu slovenskemu fantu iz Stuttgarta, gospodu Franciju Arhu. Skupaj s bratom Andrejem sta potem prvikrat javno nastopila s to pesmijo. Franci je igral melodijo, Andrej pa se je pomeril s solospевom. Ploskanja ni hotelo biti konec. Po zadnji pesmi sporeda, Mamica je kakor zarja, pri kateri je sodelovalo s petjem in godbo vse

20-letni slovenski fant Franci Arh, ki živi v Stuttgartu, je prejel za uglasbitev pesmi Slovenski nagelj 1. nagrado v višini 1000,— DM. Od 20 predloženih prispevkov je dobila njegova skladba največ točk. Mlajši brat Andreas je na materinskem dnevu v Stuttgartu pesem tudi odlično zapel.

Slovenski kot na razstavi velikonočnih običajev v Rottenburgu od 6. do 9. aprila letos. Gospe Sonja Jejčič in Cilka Novak sta ob odprtju razstave imeli častno stražo.

mlado v dvorani, smo postregli materam s kavo in torto. Tako bo materinski dan ostal v lepem spominu vsem udeležencem do prihodnjega maja.

Razstava Mateja Metlikoviča. V času od 27. aprila do 25. maja smo si lahko ogledali razstavo slik slovenskega umetnika Mateja Metlikoviča iz Kranja, ki je bila v Študijskem centru evangeličanske cerkve v Stuttgart-Birkachu. Ob navzočnosti tega priznanega slikarja in kakih 70 nemških in slovenskih gostov je razstavo odprl v petek, 27. aprila, književnik in pedagog v tem centru, gospod Markus Hartenstein. Slikarja samega, njegovo umetniško pot in slikarsko motiviko je z referatom odsotnega univerzitetnega profesorja dr. Ivana Štuheca predstavila nemška učiteljica Krimhilda Retter. Gospod Metlikovič je potem pospremil navzočo skupino od slike do slike ter razlagal njih zamisel in izpoved. Pri tem smo odkrili, da je njegovo slikarsko delo globoko versko motivirano. "Brez zretja Stvarnika v ozadju vsakega dela, je nemogoče umetniško ustvarjati," je sam dejal.

Novi na njivi počitka. — V tem letu so nas za vedno zapustili že 4 rojaki, vsi v srednjih letih življenjske poti. Začelo se je Pfullingenu, kjer je prišla božja dekla po 67-letnega Antona Terpinca iz D. Leskovca. Za njim je v istem

Ko je 1. aprila obiskalo rojake v Stuttgartu zastopstvo DEMOSA iz domovine, je imelo veliko poslušalcev.

mestu segla po življenju Antona Črtaliča iz vasi Ostrog pri Šentjerneju, ki je dopolnil šele 51 let življenja. V Stuttgartu je stopil pred božji sodni stol 54-letni Henrik Peters iz Brežic. V Esslingenu smo pospremili na pokopališče Alojza Judeža iz Gaberja pri Sevnici. Njemu je smrt prekrizala nadaljnje življenjske načrte v 57. letu starosti.

Vsem, ki zaradi smrti omenjenih žalujejo in trpijo, velja tudi naše sočutje. Pokojnikom želimo večni mir in pokoj.

FRANKFURT

Čeprav gre večina vernikov na našem področju za praznike domov v Slovenijo, smo velikonočne obrede lepo in številno obhajali. V Darmstadt smo se zbrali na veliki petek in skupaj podoživljali trpljenje našega Odrešenika — bilo je res družinsko praznovanje.

Blagoslov velikonočnih jedi je bil povsod — v Frankfurtu, Darmstadt in Mainzu — pravi praznik in je pripeljal skupaj vse, ki so ostali na tujem. Prav tako smo se zbrali na samo veliko noč in prišli so mnogi, ki jih sicer pri nedeljskih mašah ni med nami. Lepo pa bi bilo, če bi to storili od zdaj naprej.

HAMBURG — HILDESHEIM

Na velikonočni ponedeljek smo se zbrali tudi v teh dveh severnih oz. oddaljenih krajih. Udeležba res ni bila najbolj razveseljiva, zato pa je bilo praznovanje doživeto in prijetno. Imeli smo tudi žegen in se potem skupaj poveselili. Pri vsem dobrem in prijetnem pa bi morda Slovenci tam gori lahko bolj premislili in se dogovorili med se-

boj, koliko jih bo prišlo k praznovanju, saj župnik pride mednje „samo“ 600 km daleč in je zanj zelo žalostno, če vidi v cerkvi le peščico vernikov. Zato: bodite pošteni do njega in veseli, da lahko obiščete mašo v slovenskem — domačem — jeziku!

HILDEN

Grob, zevajoča rana v materi zemlji, krvaveča rana v človeških srcih. Bolečina je še toliko večja, ker smo se poslovili od človeka v najbolj ustvarjalnih letih, skrbnega družinskega očeta in nadvse priljubljenega rojaka. Poslovil se je od nas v najboljših letih. Smrt je hitro potrkala na njegova vrata in ga odpeljala v večnost. Njen poseg je bil tem težji za družino in za nas vse, ker je bil tako nepričakovan.

20. marca, samo dober teden pred svojim 53. rojstnim dnevem, je na svojem domu v Hildnu umrl g. Vinko Horžen. Rojen je bil leta 1937 v Jelšah pri Leskovcu na Dolenjskem. Leta 1955 se je izučil za mizarja, čez dve leti pa je že odšel v Nemčijo in se v Essnu zaposlil v rudniku. Po dveh letih se je preselil v Hilden, kjer sta leta 1970 z bratom Tonetom ustanovila lastno podjetje za prevoz pohištva in selitve v različne evropske države, največ seveda v Slovenijo in Jugoslavijo. Oglas tega podjetja spremlja vsako številko Naše luči že 20 let.

Rajni Vinko je bil pojem za Slovence v Hildnu in okolici. Zaradi njegovih

Pok. g. Vinko Horžen iz Hildna

številnih kvalitet: poštenosti, dobrote, zvestobe, močate vernosti, vesele narave in ljubezni do slovenske pesmi ter miroljubnosti, ki jo je vedno širil v svoji okolici, je bil povsod cenjen in zaželen gost in prijatelj. V času njegove kratke in mučne bolezni se je še posebej pokazalo, kako zelo priljubljen je pri rojakih in Nemcih. Saj so se spontano v velikem številu zbirali k skupnim molitvam in prošnjam k Bogu za njegovo zdravje v slovenskem centru v Hildnu. Njegov pogreb 26. marca v Hildnu, ki so ga vodili kar trije duhovniki: dekan Josef Kremer iz Hildna, velik prijatelj Slovencev, in pa g. Janez Pucelj iz Oberhausna in g. Martin Mlakar, krajevni župnik, je bil prava manifestacija pokojnikove priljubljenosti in izraz neizmerne hvaležnosti in žalosti.

Na koncu lahko zapišemo, da bi bil svet mnogo lepši, če bi bilo več takih

ljudi, kot je bil Vinko Horžen. Karkoli je delal, vse mu je uspevalo. Uspel je tudi v najodličnejšem dejanju svojega življenja, v smrti.

Okrepčan z zakramenti je mogel pogumno stopiti svojemu Stvarniku naproti. Prepričani smo, da se je Jezus sam opasal ter ga posadil za mizo, kjer mu bo stregel vso večnost. Mi pa se mu zahvaljujemo za njegov lep življenjski zgled in za njegovo požrtvovalno delo za našo slovensko župnijo v Hildnu.

Ko izrekamo svoje sožalje njegovi ženi Marici, roj. Kohek, hčerki Andreji, sinu Simonu in njegovemu bratu Antonu z družino, prosimo nebeškega Očeta, naj mu v nebesih bogato poplača njegovo dobroto, zvestobo in ljubezen.

ZAHODNI BERLIN

Bila je to prva velika noč Slovencev v župniji St. Elisabeth v Schönebergu, kjer smo Slovenci od 17. 6. 1989 dobili svoj drugi dom. V spomin na skupno praznovanje velike noči smo izdali podobico z napisom. Tudi velikonočna sveča nas vse v cerkvi opozarja, da je Kristus vstal za vse ljudi, ne glede na narodnost.

En teden pred velikonočnimi prazniki nas je na praznik vstajenja pripravil dr. Vinko Potočnik iz Maribora.

Čeprav ni bilo veliko ljudi, je dr. Potočnik pustil dober vtis človeka, ki zna poslušati, ljudem svetovati in podati jasen nauk Cerkve.

Velikonočno tridnevje smo končali na veliko noč zvečer z mašo, po maši pa smo imeli skupni agape. Za pripravo in postrežbo smo hvaležni družini

P. dr. Josip, s. Miroljuba, s. Arkandela, s. Mara skupaj s slovenskim župnikom M. Horvatom iz Zahodnega Berlina.

SVET SLOVENSКИH KRŠČANSKIH IZSELJENCEV V EVROPI (SSKIE)
vabi na

6. srečanje slovenskih laikov

ki bo 9. in 10. junija na sedežu Slovenske misije v Zürichu (p. Robert Podgoršek, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich (Seebach), tel. 01/301 31 32 ali 301 44 15).

PROGRAM

sobota, 9. junija

- 10.00 do 12.30 — predstavitev prisotnih in poročila, pravila SSKIE, priprava 2. srečanja na Višarjah, akcija za višarski slovenski dom.
- 15.00 do 17.00 — Slovenski svetovni kongres, slovenski izseljenci po prvih demokratičnih volitvah v Sloveniji, mladi Slovenci po svetu
- 18.00 do 20.00 — predavanje dr. Rudija Koncilijske iz Slovenije „Moralna kriza in slovenski narod“, debata

nedelja, 10. junija

- 9.00 do 10.00 — seja ustanoviteljev SSKIE
- 10.00 — maša
- 11.00 do 12.30 — zaključni sestanek, misli o predavanju, misli za naprej

Pravočasno se javite patru Podgoršku, da pridete!
Sestanki bodo v župnijski dvorani Maria Lourdes v Seebachu.

Prenočišče rezervirajte na naslovu: Hotel-Restaurant Fischer, Schaffhauserstr. 520, CH-8052 Zürich, tel. 01/301 27 55 ali 301 27 56.
SSKIE — pp. 22, 3630 Maasmechelen 1, Belgija
tajnik — P. Cverle, Rooshaegeweg 94, 3630 Maasmechelen, tel. 011/77 15 69
sedež v Parizu — B. Zorn, tel. 1-48 58 52 67

Zakonca Julijana in Hinko Borišek v Castropa pri zlati maši.

Pukmeister in Tilki. Bil je to večer ob šunki, pirhih, hrenu . . . Posebej smo bili še veseli, da so se tega skupnega praznovanja, udeležili predstavniki Hrvaške kat. misije, s katero Slovenska misija zelo tesno sodeluje.

OBERHAUSEN

Versko časopisje iz domovine nam prinaša veliko podatkov, kako živo je delo slovenske Cerkve za mladino. Na tem področju je dejavnost naših misijonov precej problematična. Vedno se sprašujemo, kako naj vendar pomagamo mladim, da bodo ohranjali in spoštovali verske in kulturne vrednote, ki izhajajo iz krščanskega izročila in jih ni mogoče niti v moderni dobi zaobiti brez velike škode.

Mladinska srečanja naj bi pomagala k temu cilju mladim Slovencem na tujem. Seveda je treba v prvi vrsti poudariti, da je za zdravo „slovensko razpoloženje“ mladih predvsem zaslužna njihova družina. Brez staršev, ki se teh vrednot zavedajo in jih tudi za ceno velikih naporov ohranjajo svojim otrokom, bi se delo v mladinski skupini sploh ne moglo začeti. Vse priznanje gre torej tistim staršem, ki so odgovorno in skrbno ohranjali slovenske ver-

ske in kulturne vrednote svojim otrokom. Prav tako ne bomo v nič devali prizadevanje tistih staršev, ki so se sicer trudili za vse to, pa je manj zunanjega uspeha. Vemo, da je duhovno in kulturno življenje nekaj osebnega, kar lahko odkrije mladenič ali mladenka kasneje, ko minejo mladostni viharji. Napor in zgled staršev kasneje zaživi in pokaže sadove. Noben vzgojni napor za plemenitost in oduševljenost življenja ne more biti zastoj.

To razmišljanje postaja predolgo za navadno poročilo. Hoteli smo povedati, da živi na področju naše župnije več manjših mladinskih skupin, ki se občasno povežejo v večje mladinsko srečanje. Iz tega dela se nadejamo nekaj prav koristnih in spodbudnih dejavnosti v prihodnjem času. Tej optimistični napovedi je podlaga nekaj lepих dosedanjih izkušenj. V aprilu smo bili na smučarskem tednu v Bohinju, kasneje smo se zavzeto pripravljali na igro, ki jo bomo igrali na binkoštnem srečanju. Poleti načrtujemo spet pot po slovenskih gorah.

Vabimo slovensko mladino v to našo mlado navezo, da se bodo naše dejavnosti še popestrile in da zrastemo v skupnost, ker je le v slogi moč.

V tednu po veliki noči je preminil po težki bolezni Alojz Reismann iz Dinslakna. Odlikovala ga je pristna slovenska pridnost, kar se je kazalo tudi v njegovi poslovni uspešnosti. Zapustil je ženo in dva odrasla otroka. Naj mu Jezus, ki je premagal smrt, nakloni večno življenje.

Spomniti se moramo vsaj občasno na teh straneh vseh naših preskušanih bratov in sester. Naš sodelavec Jože Boben je že deveti mesec v bolnici. Okrevanje napreduje le počasi po grozljivem padcu z višine 22 m. Z ženo Anico in otroki upamo na dobro okrevanje, četudi prihaja počasi.

Prvega maja smo bili na *župnijskem izletu*. Mašo in šmarnično pobožnost smo opravili slovesno v Wiedenbrücku. Pridigal nam je mariborski duhovnik Štefan Vereš.

Še isti teden je bilo nadvse slovesno tudi v Castropu. Obhajali smo *zlatoporočje*. Zakonca Julijana in Hinko Borišek sta stopila ob 50-letnem jubileju svojega zakona ponovno v cerkev z mnogimi rojaki in nemškimi prijatelji.

Zahvalili smo se z njima vsi. Oba sta dolga leta zvesto sodelovala v mnogih nalogah in skrbah, ki zadevajo Slovence in slovensko župnijo v tem mestu blizu Dortmunda. Gospa Julijana izhaja iz družine starih Slovencev, ki so sem prišli že na začetku tega stoletja. Njen oče je bil ustanovitelj slovenskega društva Sv. Barbare. Dolgo je bil tudi predsednik tega društva. Gospod Hinko je prevzel isto vlogo le za nekaj mesecev. Potem ga je zamorila nora Hitlerjeva ideologija.

Zlatoporočcem kličemo: še na mnoga leta!

MÜNCHEN

Od srede aprila do srede maja ne moremo z naše fare poročati o ničemer posebnem, saj smo na eni strani že pred sredo aprila doživeli *materinski dan, dneve zbranosti naših mladincev in obhajanje velike noči*, na drugi strani je pa vrsta naših prireditev še pred nami: *praznik prvega obhajila, dvodnevno srečanje zakoncev, šolski izlet, sklepna šolska maša in farni izlet*. O vsem tem bomo poročali v septembru, če Bog dá.

Enajst slovenskih nageljčkov iz Münchna, ki so na materinskem dnevu lepo zapele nekaj naših. Ali ni lep pušelj?

Del nastopajočih na materinskem dnevu v Münchnu — prav škoda je, da ni mogla nobena fotografija zajeti vseh nastopajočih.

Seveda pa teče naše redno življenje naprej. *Nedeljske maše, sobotni pouk, srečanja ministrantov in mladih, pevske vaje in seje župnijskega sveta*, pa še vse ostalo.

nizozemska

17. septembra t. l. bomo romali v Lourdes. Potovanje traja 5 dni, stane okrog 375,— gld. Prijavite se do konca junija pri g. Adu Hamersu ali pri slovenskem duhovniku. Čim več nas bo, tem lepše bo.

Prvo nedeljo v maju sta g. John in ga. Bertie Deserno, naša zvesta sodelavca pri „Zvonu“ in povsod drugod, slavila *srebrni jubilej* skupnega življenja. Iskreno čestitamo, se zahvaljujemo za zvesto sodelovanje in voščimo vse dobro za prihodnost!

Isti dan sta naša sodelavca g. Anton Kozole in ga. Rezka, rojena Krošelj, v družinskem krogu slavila *biserno poroko*. Vsi, ki so se v povojni dobi trudili za slovensko skupnost, slovensko kulturo in cerkveno življenje, so v Kozoletovih imeli zanesljive zaveznike in so-

delavce. Zvon je zato g. Kozoleta že ob zlati poroki imenoval za častnega člana. Poleg čestitk k visokemu jubileju izrekamo tudi mi iskreno zahvalo in želimo božjega blagoslova za prihodnost!

V Lindenheuvelu *smo se poslovili* od ge. Marije Ložnik, roj. Tomše, roj. 1904 v Skalah, Slovenija.

Ranjka Marija je bila ena tistih mater, katere je v svoji materi tako čudovito proslavil naš pisatelj Ivan Cankar. Njeno kraljestvo, skrb in bogastvo je bila njena številna družina, kateri je posvetila vso ljubezen in skrb.

Družini izražamo krščansko sožalje.

Naj ranjka Marija Ložnik v Bogu uživa svoje plačilo.

švedska

Velika noč je letos padla na tretjo nedeljo v mesecu, zato so bili tokrat v Landskroni in Malmöju deležni velikonočne slovenske maše. V obeh krajih je bilo praznično. V Landskroni je k temu pripomogla ubrano zapeta velikonočna pesem, v Malmöju pa lep obisk maše.

Velika noč v Göteborgu je bila v znamenju birm. Na velikonočni ponedeljek so jo imeli v predmestnem Angeredu, na soboto pred belo nedeljo pa v župniji Kristusa Kralja, kjer je bilo

nedelja za naše na tujem

● KDO?

Katoličani v matični domovini se bodo spomnili naših na tujem.

● KDAJ?

V nedeljo, 29. julija.

● KJE?

Kulturni in verski program bo:

— **LJUBLJANSKA NADŠKOFIJA** na Brezjah, v Novi Štifti pri Ribnici, pri Treh farah v Beli krajini.

— **MARIBORSKA ŠKOFIJA** na Ptujski gori, v Petrovčah, v Turnišču, na Svetih gorah ob Sotli.

— **KOPRSKA ŠKOFIJA** na Sveti gori, v Knežaku.

srečanje naših iz tujine

KDO?

Zdomci in izseljenci.

KDAJ?

V nedeljo, 5. avgusta.

KJE?

Slovesna maša bo ob 13^h
— **NA SV. VIŠARJAH.**

Ker smo Slovenci na tujem del našega naroda, je prav, da vsi vse storimo, da se povežemo med seboj — mi na tujem med seboj in z našimi rojaki doma.

GRADIMO SKUPNO SLOVENSKO OGNJIŠČE!

štiriinosemdeset birmancev. Med njimi je bilo slovenskega rodu sedem birmank in dva birmanca. Nad tisoč dvesto nas je bilo pri birmanski slovesnosti.

Birmancem želimo jasno in sončno bodočnost. Dosegali jo bodo, če ne bodo nikdar pozabili, da so bili pri birmi potrjeni za kljubovanje vsemu slabemu.

31. marca smo v cerkvi Kristusa Kralja v Göteborgu krstili Mathiasa Ignatza, sina Bruna Šoštarica in Eve Anite, roj. Virtanen.

Na velikonočni ponedeljek, 16. aprila, sta v novi cerkvi v Angeredu z zakramentom sv. zakona posvetila svojo družinsko skupnost Herman Lampret

Skupina Slovencev, opogumljena od svojih birmancev, je s kljubovanjem nalivu pokazala, kaj je vztrajnost.

in Milena Krk, njuna hčerka Ema Sofia Emilia pa se je po zakramentu krsta prerodila za božje življenje. Naj se omenjeni slavljenici, utrjeni po zakramentalni milosti, vse življenje veselijo božje naklonjenosti in vztrajnosti v njegovi ljubezni!

Prvo nedeljo v maju smo se z vsega Göteborgskega področja zbrali k maši in šmarnični pobožnosti v novi cerkvi v Angeredu. Bil je čudovit sončen popoldan in rojaki iz te župnije so kar žareli od ponosa, ko so nam razkazovali lepote svojega župnijskega središča.

Slovo v Stockholmu. 12. aprila je v 82. letu starosti umrl Božo Prevorsek iz Bollmore pri Stockholmu. Rojen je

bil 15. decembra 1908 v Ljubljani. Mladost je preživel na Prulah, v senci ljubljanskega gradu, kot sošolec Borisa Kidriča, v družbi z Vilfanom, Kraigherji in F. Kozakom. Leta 1929 ga je doletelo izgnanstvo v Skopje, kjer je ostal do 1937. Po vojni ga je prijatelj B. Kidrič nagovarjal, naj se poda v politiko, vendar je to zavrnil in svoje najboljše moči posvetil gostinstvu in turizmu. Že od leta 1935 je delal pri potovalni agenciji Putnik in bil nekaj časa njen uspešen direktor. Pozneje je

Rajni Božo Prevorsek se je Bogu zahvaljeval za vsak dan svojega življenja.

slovinci ob meji

KOROŠKA — V Vogrčah, kjer župnikuje zlatomašnik Vinko Zaletel, so pred kratkim obnovili farni oder. Ob odprtju so povabili igralce iz Šmihela, ki so zaigrali Finžgarjevo Razvalino življenja. — G. Tomaž Holmar, ki je že 40 let župnik na Obirskem, je dopolnil 85 let. — Slovenski minoriti so v Svečah, kjer že nekaj let vodijo župnijo, ustanovili svojo redovno postojanko. — V tinjskem domu je predaval grof Nikolaj Tolstoj, po rodu Rus, rojen na Angleškem, o tem, kdo je kriv, da so bili kozaki, srbski četniki ter

hrvaški in slovenski domobranci izročeni sovjetskimi oziroma jugoslovanskimi boljševikom. Kasneje je o istem predaval v Ljubljani, kjer ga je poslušalo 500 ljudi. Obiskal je tudi Kočevski Rog. — Skupina 24 mladih katoličanov je poromala v Assisi. — Krščanska kulturna zveza in društvo Bilka sta pripravili v Bilčovsu srečanje šestih mladinskih zborov, ki je lepo uspelo.

GORIŠKA — Franciškanom na Sveti gori pri Gorici bo oblast vrnila njihov romarski dom, ki jim ga je bila zaplenila. Škoda, da ga ne bo prej popravila, saj je skoraj razpadel, in da ne bo popravila škode, ki je nastala zaradi zaplembe. — V Rupi so že 20. leto zapovrstjo praznovali praznik frtalje, to je omlete, stepene z zelenjavo. — Na sili nodi severovzhodnih pokrajin Italije ali

treh Benečij, ki se je vršila konec aprila v Ogleju in Gradežu, so sodelovali tudi Slovenci iz tržaške, goriške in videmske nadškofije. — Upokojeni koprski škof dr. Jenko je doživel svojo osemdesetletnico. — Otroški mesečnik Pastirček je priredil v Katoliškem domu v Gorici Pastirčkov dan, ki je zbral veliko otrok k prisrčnemu programu. — Na Goriškem bodo imeli letos dva zlatomašnika, dr. Felca in dr. Humarja; prvi je župnik v Zgoniku, drugi pa urednik Katoliškega glasa v Gorici.

TRŽAŠKA — Letošnjo nagrado Vstajenje so letos podelili v Argentini živečemu Zorku Simčiču za njegovo pisateljsko delo. — Števerjanski igralci so gostovali v Rojanu z ljudsko igro Domen, napisano po Jurčičevi povesti. — Openski ansambel Vesela pomlad je bil na turneji na Češkem.

prevzel službo direktorja gostinske šole in Dobrni in Rogaški Slatini. Bóg mu je podaril čut za vestno in tiho delo ter talent za jezike. Obvladal je šest tujih jezikov, zato je zastopal Jugoslavijo na mednarodnih konferencah o turizmu, bil med leti 1952 in 1954 turistični zastopnik v New Yorku ter od 1957 do 1961 v Zürichu. 1961. leta pa je prišel s svojo družino na Švedsko kot šef turističnega zastopstva v Stockholmu. Zaradi svoje pokončnosti in samostojnosti je prišel v konflikt z režimom doma, zato je bil 1964 po hudih pretresih, ki jih je doživljal, prisiljen zaprositi za politični azil na Švedskem. Ko se je njegova življenjska pot umirila, se je v njem zopet prebudila vera iz otroštva, ki jo je zlasti ob branju P. Teilharda de Chardina močno poglobil.

Od rajnika smo se poslovili 25. aprila na katoliškem pokopališču v Stockholmu. Njegovim domačim, zlasti še ženi Nežki, hčerki Metki in sinu Primožu, želimo tiste tolažbe od zgoraj, ki jo je bil rajni Božo v tolikšni meri deležen.

švica

V novejši slovenski zgodovini bosta dve cvetni nedelji za vselej zapisani z

slovinci po svetu

ARGENTINA — Slovensko planinsko društvo iz Bariloč je že pred leti postavilo na gori Cerro Capilla (2157 m) križ, sedaj je pa speljalo tja novo pot. — Pred 50 leti se je na najvišji gori Južne Amerike, Aconcagui, ponesrečil slovenski izseljenski duhovnik Jože Kastelic. Društvo Slovencev iz Mendoze je pripravilo spominsko slovesnost v Kastelčevi koči v Los Penitentes, ki so jo pred leti postavili slovenski rojaki. Ob tej priložnosti je argentinski vojaški kurat podaril mendoškim Slo-

velikimi črkami. Tista pred skoraj pol stoletja, točneje 6. aprila 1949, ko so tla naše domovine pregazili nemški tanki in letošnja cvetna, 8. aprila 1990, ko so Slovenci, po skoraj pol stoletja, končno po svoji volji izbirali svoje predstavnike na prvih povojnih demokratičnih volitvah. In to slednje je zvalo domov tudi marsikaterega Slovenca v Švici. Vzlic vsemu pa je bil obisk cvetnonedeljskega bogoslužja številen. Povsod, koder je bilo slovensko bogoslužje, smo tudi imeli prave slovenske butarice. Naredili so jih v novi celjski župniji Sv. Duha kot izraz za gmotno pomoč, ki so jo dobili od Slovencev v Švici pri zidavi njihove cerkve.

Na osmih krajih pa smo imeli bla-

goslov velikonočnih jedil. V Zürichu je bilo letos drugič bogoslužje v božjepotni cerkvi Marije lurške v Seebachu. Enkrat več nas je bilo kot lani. Po bogoslužju velikonočne vigilije smo se zbrali v župnijski dvorani in poskusili dobrote iz jerbasa Slovenske misije in kar so napekle pridne slovenske gospodinje. Prvič pa smo imeli veliko slovensko velikonočno svečo. Naredile so jo sestre karmeličanke v Sori pri Medvodah. Ob vstalem Zveličarju jo krasi tudi šopek slovenskega planinskega cvetja in napis: SLOVENIJA MOJA DEŽELA. Velikonočna nedelja s spomini, ki ob takih praznikih še močneje privro na dan, je minila v prazničnem bogoslužju.

Ob velikonočnih dobrotah

vencem mašno opremo, ki jo je uporabljal Kastelic, ko je zadnjikrat maševal na višini 4500 metrov. Na koči so odkrili tudi bronasto plaketo. — Ves čas počitnic so požrtvovalne Slovenske organizirale v Slomškovem domu v predmestju Buenos Airesa Ramos Mejja počitniške dneve za otroke. — Slovensko gledališče v Buenos Airesu je predstavilo v Slovenski hiši Sofoklejevo dramo Antigono. — Društvo Zedinjena Slovenija je priredilo v Našem domu v buenosaireskem predmestju San Justo slovenski dan pod geslom Vremena Kranjcem bodo se zjasnila.

ZDA — Na fari sv. Cirila v New Yorku se zbira Slovenci vsak mesec k prosvetni uri s pestrnim programom. — Urednik mesečnika Ave Maria p. Fortunat Zorman bo obhajal letos poleti zlato mašo. — V Clevelandu so ustano-

vili Slovenski ameriški svet v podporo demokraciji v Sloveniji. Odbor si je določil nalogo, da zbere sto tisoč dolarjev v pomoč demokraciji domá.

KANADA — V Torontu je bil 9. maja ob navzočnosti torontskega kardinala Carterja in slovenskega metropolita dr. Šuštarja ustoličen za novega torontskega nadškofa dr. Alojzij Ambrožič. — S pomočjo mnogih prostovoljcev so v Torontu začeli obnavljati slovensko cerkev Marije Pomagaj. — Pri maši narodov v Montrealu, ki jo je vodil kardinal Gregoire, je bilo navzočih tudi veliko slovenskih narodnih noš. — Slovenski svet za Kanado je priredil v Torontu seminar o slovenskih vprašanjih (gospodarske možnosti, narodna sprava, zunanja politika svobodne Slovenije).

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● NAPIŠI IMENA SAMIC TEH-LE ŽIVALI:

- racman, tele, vran, golob, osel, zajec, medved, pav, gosak, lisjak, lev, volk, srnjak, kozel, oven, maček, petelin, pes, bik, jelen, konj!

● MNOŽINSKE SAMOSTALNIKE V OKLEPAJIH POSTAVI V PRAVILNO OBLIKO!

- Zelo se je postavljal s svojimi (brki).
- Otrok je postal z dolgimi (hlače) fant.
- Tudi na kmetih marsikje ne poznajo več (burkle).
- Berač je hodil z (bergle).
- Lase si je zavezala z lepo (pentlja).

● POSTAVI NASLEDNJE SAMOSTALNIKE V 2. SKLON MNOŽINE!

- Tekma, iskra, metla, igla, bradlja, zemlja, gora, prošnja, skorja, igra, ladja, hči, mati, gospa.

● POSTAVI SAMOSTALNIKE V OKLEPAJIH V DVOJINO IN MNOŽINO!

- Z (dlanjo) je božala otroka.
- Psa je privezal k utici z (vrvjo).
- Z veseljem se je bližal (vasi).
- Pes se je igral z (mišjo).
- Svetili so si z (lučjo).

Fran Erjavec (1834—1887)

je predvsem naš prvi pisec poljudnih strokovnih spisov iz življenja narave, prežetih z leposlovnim nadihom.

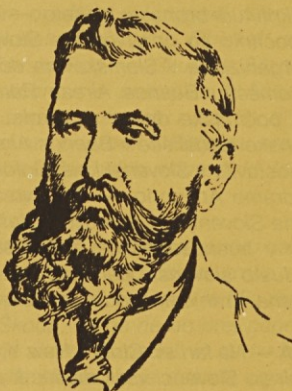
Doma je bil v Ljubljani. Že v mladosti se je vnel za naravoslovje in postal profesor prirodopisa. Živel je v Zagrebu in Gorici.

Erjavec je pisal črtice, povesti, potopise in drugo, najbolj pa se je uveljavil s svojimi živimi spisi iz živalskega sveta Domače in tuje živali v podobah. Lepi so opisi Žaba, Mravlja in Rak.

Ob povesti se je Erjavcu pose-

bej posrečila ljudska vzgojna Ni vse zlato, kar se sveti.

Erjavec se ne zateka več v ljudsko slovstvo, ampak se naslanja na znanstvene izsledke o naravi in na stvaren oris okolja.

● POSTAVI PRAVE ZAČETNICE!

- poleg binkoštné nedelje imamo še binkoštné praznike.
- za binkošti je prišel domov.
- kristjani praznujemo binkošti petdeseti dan po veliki noči.
- spominjamo se prihoda svetega duha.
- o binkoštih gre rž v klasje.

● POSTAVI PRAVE ZAČETNICE!

- na praznik vnebohoda se spominjamo gospodovega vnebohoda.
- praznik na drugi četrtek po binkoštih je sveto rešnje telo.
- imenuje se tudi telovo.
- na ta praznik se razvijejo telovske procesije.
- hiše, mimo katerih gre telovska procesija, lepo okrasijo.

● DOPOLNI STAVKE Z DVEMA PRISLOVNIMA DOLOČILOMA!

- _____ so odšli učenci _____.
Kdaj? _____ Kam?
- _____ gledajo mladinci televizijo
Kje? _____
- _____ so se raziskovalci zatek-
Zakaj? _____
li _____
Kam? _____
- _____ so tatovi vdrli _____.
Kdaj? _____ Kako? Kam?
- _____ se ni hotela pevka več po-
Zakaj? _____
javiti _____
Kje? _____

● NAPIŠI NAMESTO PIK USTREZNE OSEBKE!

- ... sika.
- ... buči.
- ... godrnja.
- ... sopiha.
- ... cvrči.

● ZANIKAJ POVEDKE V NASLEDNJIH STAVKIH!

- Pes je na dvorišču.
- Teta je bila na obisku.
- Kovač bo jutri tu.
- Poštar je bil pri nas.
- Čaj je na mizi.

• **NAMESTO NAPISANIH
GLAGOLOV POSTAVI TAKE, KI
VEČ POVEDO!**

- Mačka je na peči.
- Kanarček je v kletki.
- Juha je na štedilniku.
- Slika je na steni.
- Avto je pred hišo.

• **IZ OKLEPAJA IZBERI USTREZNO
OBLIKO!**

- Stric, kaj ste (počel, počeli) v gozdu?
- Kako ste se (imela, imeli), gospa?
- Ali ste (utrujen, utrujeni), sosed?

- Gospod Peter, ali ste se že kdaj (vozil, vozili) po Blejskem jezeru?
- Sestra, ali bi mi (prinesla, prinesli) aspirin?

• **IZRAZI PRAVILNO!**

- Z vami delimo to mnenje.
- Kako so ga ves čas devali nazaj!
- Dajte mi ga, prosim, na telefon!
- To bomo imeli odslej posebno v vidu.
- Ali imate še kaj krompirja na zalogi?

**REŠITVE NALOG IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE NAŠE LUČI**

• **PRIMERNI MEDMETI:** „Au!“ je zakričal otrok in odmaknil prst od kropa. Zvonček je zapel cin, cin, cin. „Hov, hov, hovi! jutri pojdem spet na lov.“ „Mhm,“ je prikimal sosed. „Pst, otrok spi!“

• **MEDMETI:** Fuj, kakšen pujs si! V daljavi pa je bilo čuti kukavičji ku-ku. „Rega,“ so pele žabe. V drugi mlaki so jim druge odgovarjale „Kvak“. Š-š-š, se pihal vlak. „Mijav,“ se je oglasila muca.

• **VEJICE:** Otroci so peli kakor slavčki. Njene oči so bile črne, žareče, mehke, skoraj otožne. Krpan je bil silen, pameten in prebrisan človek. Kot ga sploh ne bi bilo v sobi, tako je miroval. Hiše rastejo kot gobe po dežju.

• **VELIKE ZAČETNICE IN LOČILA:** Kdaj pripelje kamničan? Jurček, pridi, gremo jurčke brat! Rekel sem ti, da jutri ne morem priti! Naj vsaj molči, če že ne ve odgovora! Vprašal ga je, kam je namenjen.

• **ZANIKANE POVÉDI:** Ne zapiraj oken! V mislih nisem imel slovničnih pravil. Ali še niste prelistali Naše luči? Kostanjev v parku ne bodo posekali. V središču mesta je nisem videl.

• **GLAGOLI:** Božo se noče učiti. Zakaj ne moreš molčati? Jutri moraš iti k zdravniku! Vse prijatelje hoče zbrati okrog sebe. Ali boš jutri smel igrati nogomet?

• **TRDILNE POVÉDI V VPRAŠALNE:** Ali hodiš redno v kino? Ali je slabe volje? Ali bo mama skuhala za večerjo polento? Ali se stric pripelje z večernim

vlakom? Ali se velikokrat vozite s podzemsko?

• **PRIPOVEDNI STAVKI V VPRAŠALNE:** Ali hodite ob nedeljah redno k maši? Ali gnezdi letos kosovka na našem vrtu? Ali je šel stric v pokoj? Ali bere oče časopis? Ali kriči tvoj otrok na dvorišču?

• **POVÉDI V PRIPOVEDNE:** Veronika pobarva Kekca. Sonce je že vzšlo. Lani je zapadel sneg. Renata molči in piše nalogo. Vedno ste tako nepočakani.

• **VPRAŠALNE, VELELNE IN ŽELELNE POVÉDI:** Ali je Metka kruh? Metka, jej kruh! Naj Metka je kruh! — Ali je Peter pomil stopnice? Peter, pomij stopnice! Naj Peter pomije stopnice! — Ali peče mama potico? Mama, speci potico! Naj mama speče potico! — Ali igra Majda harmoniko? Majda, igray harmoniko! Naj Majda igra harmoniko! — Ali se igra Boštjan z dojenčkom? Boštjan, igray se z dojenčkom! Naj se Boštjan igra z dojenčkom!

• **VEJICE:** Pavliha, ta ne pridiprav, jim jo je spet zagodel. Ne, Miha, tako se pa ne bomo šli! Ja, za vsak greh, dragi moj, je pokora! Kaj se pa tako dereš, sraka mala? Kaj, ti boš meni to očital?

• **DVA PREDMETA:** Milena je napisala mami dolgo pismo. Mama je skuhala bolni hčerki toplega čaja. V hotelu so gostom postregli z domačo hrano. Znanec je obljubil najditelju majhno nagrado. Babica je vnučkom pripovedovala lepe pravljice.

• **OSEBKI IN POVEDKI:** Voda se skali. Nož se skrha. Papir se strga. Obleka se umaže. Sladoled se stopi.

politika

• Vplivati na politiko. — Zanimati se za politiko. — Pridobiti si vpliven položaj v politiki. — Ukvarjati se s politiko. — Državna, občinska politika. — Opozicijska politika. — Mednarodna politka. — Analiza svetovne politike. — Načela zunanje politike neke države. — Osvajalna politika, raznarodovalna politika, blokovska politika, politika rasne diskriminacije, politika sile. — Gospodarska, kulturna, prosvetna politika. — Razvojna politika. — Določiti poslovno politiko podjetja. — Repertoarna politika gledališča. — Dolgoročna politika kreditiranja. — Kadrovska politika. — Izvajanje začrtane politike. — Spregledal je njegovo politiko. — Zganjati politiko. — Spet sta zašla v politiko. — Stopiti v svet politike. — Denarna politika. — Nova ekonomska politika.

• Bil je uspešen politik. — Imeti pogovore z vodilnimi politiki države. — Profesionalni politik. — Je politik, da mu je malokdo kos.

• Boriti se za politične cilje. — Njegova politična dejavnost. — Politična manifestacija. — Izvajati politični pritisk. — On je ugledna politična osebnost. — Politična neodvisnost države. — Politična razdelitev sveta. — Politični emigrant. — Politična organizacija. — Politično gibanje. — Politična izobrazba. — Fakulteta za politične vede. — Politični žargon. — Politične vesti. — Napisati več političnih pamfletov. — Politični program. — Politična stranka. — Preobračati politične kozolce. — Politični mrlič. — Oditi iz političnega življenja. — Politična karta.

iz slovenske pomladi

IZ NASTOPNEGA GOVORA
PRESEDNIKA SKUPŠČINE
REPUBLIKE SLOVENIJE
DR. BUČARJA

S konstituiranjem te skupščine **se je končala državljanska vojna**, ki nas je hromila skoraj pol stoletja. Državljanska vojna namreč ne more biti končana, če imamo opraviti z njeno najpomembnejšo in najbolj usodno dediščino, to je z monopolum ene politične stranke, ki je to vojno začela prav z namenom, da si prisvoji monopol oblasti in da s položajem te oblasti po svojih predstavah preoblikuje narodovo usodo.

Gre za popravek tiste usodne zmote, ki nas je huje prizadela kot mnoge katastrofalne nesreče v naši narodni zgodovini. Jarem, ki smo si ga nadeli v tej državljanski vojni sami, je hujši, zlasti v svojih posledicah, kot vse, kar smo doživeli doslej. To je **jarem domnevne posesti absolutne resnice**, ki vé za vse zakonitosti družbenega razvoja, kaj odloča o ljudski sreči ali nesreči, in ki zlasti vé, kako je treba družbo preoblikovati, da bomo dosegli tisti raj na zemlji, ki ga v svojih predstavah povsem jasno vidimo na obzorju.

In če smo graditelji na znanstvenih temeljih zasnovane nove družbe sreče in blaginje, je razumljivo, **da je vsakdo, ki ima drugačne predstave**, že s tem ne le naš sovražnik, ampak **sovražnik človeštva**: zapira mu pot do sreče. Take ljudi je treba neizprosno preganjati, treba jih je izbrisati in zatreti kot škodljivi plevel. Tudi fizično, če je treba.

Predvsem pa je treba posameznika spremeniti v gradbeni material za to novo družbo (sreče in blaginje). Treba ga je razosebiti — sicer ne moremo ustvarjati nove družbe. **Človeku je treba vzeti njegovo dušo.**

Vsa državna zgradba je bila posvečena temu namenu. **Monopolna stranka na oblasti odloča o vsem.** Skupščina ima samo to funkcijo, da daje legitimiteto sklepom, ki so bili sprejeti že pred tem in mimo skupščine. Izvršni svet (ne vlada) je samo sredstvo, ki naj te odločitve spreminja v dejanskost. Tako ureditev seveda celotno družbo spreminja v birokratsko zgradbo, bolj podobno kasarni kot moderni organizaciji. Glavna odlika slehernega je ubogati, izvrševati sprejete odredbe in ukaze in hvaliti modrost, ki prihaja od zgoraj. Iz narodovih potencialov naj se izključi sleherna ustvarjalnost, sleherno lastno mišljenje, sleherna pobuda. **Rezultati so tu — lahko jih neposredno vidimo in občutimo.**

Krona te ureditve je služba državne varnosti. Torej, države ne varuje zavest državljanov, da jim ta država koristi in da jim je potrebna, ni jim dana možnost, da bi svoja mnenja in stališča vsaj povedali. **Policija je tista, ki naj varuje državo, celó proti lastnim državljanom.**

Gospodarski polom bomo v naslednjem razdobju gotovo najbolj neposredno občutili. Dolgoročno pa so posledice, ki jih je v narodovo dušo zasekalo polstoletno obdobje mračnjštva — četudi pod krinko najbolj naprednega sistema — najbolj hude; že zato, ker so izrazito dolgoročne. **Načrtno in sistematično ubijanje človekove individualnosti, načrtno zastraševanje, žrtvovanje celih generacij** različnim poskusom usmerjenega izobraževanja so nujno postali posledice, ki so hujše kot vse drugo. Ogrozile so prav tisto, kar je bila vedno naša moč preživetja: našo pokončnost in voljo do življenja.

Evropejci smo vedno bili, dokler nas iz Evrope ni iztrgala tej Evropi povsem tuja ideologija. In vrnitev v Evropo pomeni **vrnitev k našim lastnim koreninam**, ki so seveda evropske. To pa pomeni restitucijo v nas samih tistih vrednot, ki so nas zgodovinsko oblikovale v to, kar smo vedno bili — in kar je v veliki meri podrli napuh, da smo odkrili in osvojili absolutno resnico.

Ko je **nedotakljivost temeljnih človeških moralnih vrednot** prekoračena zaradi navidezne nepremagljivosti absolutne resnice, ki terja absolutno podrejenost, se začne nezaustavljiva pot v moralni in materialni propad.

Odšla je Šinigojeva vlada in s tem pomemben del materialne partijske oblasti. Ostaja pa izmозgano gospodarstvo, uničeno okolje, borna družbena, socialna in prometna infrastruktura ter s preverjenimi partijskimi kadri mafijsko prestreljene gospodarske, bančne in druge slovenske državne in družbene strukture. — Igor Omerza.

DEMOKRACIJA, Ljubljana, 8. maja 90/2.

Narodna sprava je temeljni pogoj za novo narodno življenje, ki ga prav sedaj začenjamo. Narodna sprava ni pomiritev. Sprava pomeni priznanje dobrega namena tudi svojemu dotedanjemu nasprotniku. Brez moralnih sestavin sprave ni. Kljub temu pa bo morala prav ta skupščina v čim krajšem času sprejeti potrebne pravne ukrepe, da se odpravijo vse krivice, in podrejo plotovi, ki med nami še ostajajo.

Komunistični režimi so vsi brez izjeme propadli ali propadajo, ne v prvi vrsti zaradi svoje neustrezne in napačne ideologije (ki je seveda tudi sama po sebi vzrok za propad, ker pomeni napačen odgovor na izzive okolja), /ampak/ ker brez korektivnega mehanizma /opozicije/ niso sposobni sproti ustvarjati nove odgovore na spremembe v svojem okolju. Opozicija v skupščini ni nekakšna nadloga zmagoviti večini, pač pa nujna sestavina za njeno normalno delo. Seveda pa lahko tudi opozicija opravlja tako vlogo le, če je konstruktivna.

Vsi se strinjamo s tem, da je treba kot najpomembnejšo in izhodiščno nalogo sprejeti sestavo *nove slovenske ustave*. Posebej vlada soglasje o tem, da je treba **zagotoviti suverenost slovenske države**, da je treba sožitje z drugimi narodi na območju sedanje Jugoslavije postaviti na povsem nove temelje in da je najbolj primerna pot do tega **konfederativnega ureditev**.

DELO, 11. maja 90/3.

Janko Lorenci je v temi dneva v Delu dne 10. maja 1990 ob komentiranju prvega zasedanja skupščine napisal, da „naravnost katastrofalno štrlijo Janševe besede o odstrelnem seznamu televizijskih urednikov“.

Kot se je Lorenci najbrž že sam pripričal, na tem zasedanju skupščine ni bilo govora o nikakršnem odstrelnem seznamu tv urednikov, še manj pa sem govoril o novinarjih, kar se mi sedaj vsesplošno podtika.

Res pa je, da je bilo poročanje ljubljanske TV s prvega zasedanja skupščine labodji spev poročanja, ki smo ga bili vajeni v enostranskem sistemu. Poslej kaj takega ne bo več mogoče, ker pač prihaja v nasprotje s stvarnostjo in nikakršne manipulacije tega ne morejo zakriti. Politični sistem se je z volitvami spremenil, ljubljanska TV pa je spremenila samo ime. Omenjamo poročanje, ki je bilo v funkciji smešenja pluralistične skupščine, namesto da bi razkrivalo bistvene vzroke zavlačevanja in onemogočanja dela delegatov, je bilo dejansko zadnje, kajti kritike so hočeš nočeš pomagale in poročanje z nadaljevanja zasedanja 9. maja je bilo mnogo bolj uravnoteženo.

Osrednji tv medij, ki ima v Sloveniji monopolni položaj, **ne sme biti v službi nobene politične stranke**, kajti v nasprotnem primeru bo tudi ta stranka ohranila podobno pozicijo v družbi. Po mojem mnenju naj bosta prvi tv in prvi radijski program nacionalnega pome-

na, kar praktično pomeni, da sta tako ali drugače vezana na vpliv parlamentarnega prostora, drugi programi pa naj se oblikujejo po tržnem načelu. Le-to bo seveda postavljalo svoje zahteve, slabe usluge se ne bodo prodajale in povsem razumem strah nekaterih tv urednikov pred tovrstnimi reformami, saj si ne morem predstavljati, da bi v takih razmerah lahko uredniška mesta na televiziji zasedali ljudje brez ustrezne izobrazbe oziroma „falirani“ študenti različnih profilov. Dosedaj je bilo enostavno, saj je tako denar (kot se je še pred kratkim pridušal Jože Smole) kot funkcije „zrihtala“ SZDL. Diplome niso bile važne. Sedaj te frontne organizacije ni več, uredniki so ostali isti, le da se sedaj razglašajo za neodvisne, vsako kritiko pa označujejo za kršenje integritete novinarskega poklica. Ti ljudje so dosedaj zelo malo storili za to, da bi bil novinarski poklic res neodvisen in ustrezno plačan. Ob tem je posebej zgovoren tudi naslednji primer. Ko je novinar (ali urednik) na ljubljanskem radiu v petek, 11. maja, zjutraj ob 7. uri v poročilih povzema izjavo predsedstva Demosa v zvezi z opozorilno stavko na TV, je izjavo, namesto da bi jo prebral v celoti ali tudi samo delno, **predstavil v potvorjeni obliki**, kar je mogoče vsak trenutek preveriti. To ni več šala. Komentarij, taki ali drugačni, ki so podani potem, ko je predstavljena osnovna vsebina, me ne motijo. V vsakem primeru so in morajo ostati tudi stvar osebnega pristopa ali okusa. Motijo pa me potvorbe, ki nimajo ničesar opraviti s strokovnostjo novinarstva.

Naj na koncu dodam, da se ne strinjam s tistimi, ki zahtevajo, naj bo novinar politično nevtralen. Svoboda političnega prepričanja se ne more ustaviti na robu novinarskega poklica. Važno je le, da se *odgovorno razmeji med poročanjem oziroma obveščanjem in komentarjem*. Moti pa me, če kdo svoje politično prepričanje zavija v plašč neodvisnosti in vnaprejšnje objektivnosti. In če se program monopolnega medija, kot je v Sloveniji TV, izkorišča v namene cenene politične propagande, ob čemer se ne ustavi niti pred etično zelo spornim smešenjem nič krivih starejših ljudi.

Da pa kljub vsemu ne bo prevelikega sprenevedanja o „politični nevtralnosti“ nekaterih urednikov, sedanjih ali dovčerajšnjih članov ZKS-SDP na ljubljanski TV, pa naj citiram Nedeljski dnevnik, ki je v številki z dne 6. maja 1990 pod naslovom Naporne volitve med drugim zapisal: — **Ko so končali, so Branko Maksimovič, Tone Hočevlar, Janez Čuček in Stane Grah iz tiskovnega središča odšli še v družbo Milana Kučana, novega predsednika Republike Slovenije, in njegovih sodelavcev do ranega jutra**. In imeli so kaj proslaviti. Na zdravje.

DELO, Ljubljana, 12. maja 90/3.

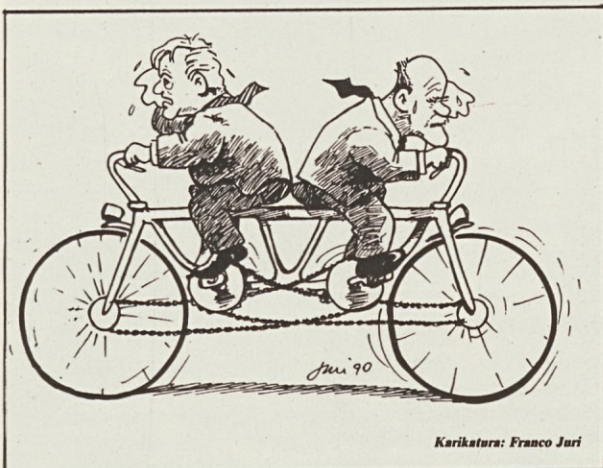
ocvirki

PARTIJA

Op. NL: V pogovoru s celovskim verskim tednikom Nedelja je slovenski ministrski predsednik Lojze Peterle rekel tudi tole:

Šolska leta so potekala seveda v imenu Nje — Partije. Revolucionarne. Pobudnice vsega dobrega, najbolj organizirane. Nadnarodne in Internacionalne . . . Njej je bilo treba vedno ploskati, ker je bila **Prva in Najboljša, Rednica naroda** in njegova **Voditeljica**. Ploskati diktaturi v naskoku na raj. Potem je prišla gimnazija, za njo univerza, kar naprej **Ona**, v sociologiji in filozofiji. **Ona** v vojski. **Ona** v policiji, v vsaki družbeni celici — kot se je reklo . . . **Ona**, z odstranjevanjem drugačnih vedno **Čista, Enotna in Močna**.

NEDELJA, Celovec, 6. maja 90/8.

Karikatura: Franco Juri

Predsednik Republike Slovenije komunist Kučan in predsednik skupščine RS demokrat Bučar bosta vozila vsak v svojo smer, če seveda ne bo Kučan pristal na demokratska pravila igre.

oglasi

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EV-ROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevo-redu Corso Italia, vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (ko-palnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatiza-cija). Zeto ugodne cene: enoposteljni soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● **Dragi rojaki!** Za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporoča-mo. — Obrnite se na naslov: Gebr. **HORŽEN**, Möbeltransporte, Herder-strasse 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pismeno ali po te-lefonu v slovenščini ali nemščini.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245.— Vse vrste Commodore, Schneider, Atari **RADIOAPARATI**, AV-TORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount

Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **PRODAM** hišo v Posavju, Sloveni-ja, z 200 m² stanovanjske površine, vrtom, garažo, telefonom, kabelsko televizijo, ugodno za obrtnike. — Po-nudbe na telefon: 0608 / 79 - 336.

● V Izoli — med Koprom in Portorožem v Sloveniji — **PRODAM** hišo (16,90 x 10,70 m), 850 m² zemljišča in sadovnjak. V pritličju in 1. nadstropju 7 apartmajev, oprem-ljenih za turiste. V prvem nadstropju je veliko, takoj vseljivo opremljeno stanovanje. — Informacije po telefo-nu 0212 / 15 2 54, Nemčija.

● V Logatcu **PRODAM** hišo, 240 m² stanovanjske površine, parcela 1200 m². Delno opremljena. Cena po do-govoru. — Informacije: tel. 0203 / 47 51 21.

● **PRODAM** vikend hišico na Rakitni, 25 km iz Ljubljane. 100 m² stano-vanjske površine in 750 m² zemlje. — Informacije: v Sloveniji tel.

061 / 45 57 69 ali v Nemčiji tel. 0 71 44 / 55 96.

● V Dolnjih Slavečih, pošta Grad v Prekmurju, **PRODAM** 3 ha veliko po-sestvo. — Informacije po telefonu 063 / 76 16 80, v večernih urah.

● Ugodno **PRODAM** vikend, solidno zidan 1981. leta, 50 m² stanovanjske površine (dnevna soba, spalnica, ku-hinja in WC), opremljen, tekoča voda. Prizidan je k vinski kleti površine 28 m², z lepo hrastovo prešo in ostalo vinsko opremo. Okoli je 35 arov zemlje na lepi sončni legi v Bistrici ob Sotli (12 km oddaljeni od Atomske toplice pri Podčetrtku). Možen dostop z avtom. Cena: 70.000 DM,— Naslov: Benčina Marjeta, Bet-navska 65, 62000 Maribor, telefon (062) 33 - 958.

Če potujete v München,
Vas pričakuje

HOTEL ERBPRINZ

Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.

Družina Zupan

preberite!

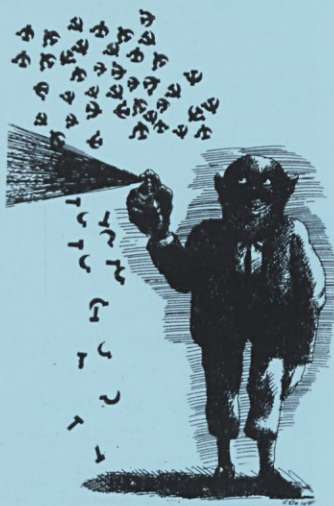
PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Ju-goslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 be-sed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilin-gov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglašje je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisme za tujino.

**pošten
smeh
je več
vreden
kot
dva joka**

PREMOREMO TOLIKO ZUNANJIH IN NOTRANJIH SOVRAŽNIKOV, DA JE ZA PRIJATELJE ZMANJKALO PROSTORA.

Marsikdo je izkoristil čas pirhov in se „prefarbal“.

SEDETI NA BAJONETIH JE GOTOVO NEUGODNO, VENDAR PA, ČESA VSEGA NE BI LJUBEČA OBLAST NAREDILA ZA SVOJE LJUDSTVO.

Kjer državljani za oblastnike niso ljudje, res ni kršenja človekovih pravic.

Mesar je pritrdil na vrata mesnice listek: „Jutri bom klal. Postavite se pravočasno v vrsto!“

o

Gost v kavarni se pritoži uslužbencu: „Jaz bi rad današnji kruh, ne včerašnjega!“

„Potem morate priti jutri!“

o

Na vratih mlekarne je bilo pritrjeno obvestilo: „Danes ni mleka. Pod ‚danes‘ je mišljen jutri, ker sem to napisal včeraj.“

o

„Zakaj ima policaj na nočni omarici dva kozarca, enega polnega in enega praznega?“

„Polnega ima za primer, če bo žejen. Praznega pa za primer, če ne bo.“

o

Vojaška prostovoljca se pogovarjata.

„Zakaj si se ti javil prostovoljno v vojsko?“

„Ker nisem poročen in mi je vojskovanje všeč. Zakaj si se pa ti?“

„Ker sem poročen in imam rad mir.“

o

Dva raka se pogovarjata.

„Moj sin je danes prvič ujel ribo!“

„No, to je pa že velik korak nazaj.“

o

Psihiater nariše navpično črto in vpraša pacienta, na kaj ga ta črta spominja.

„Na polento.“

Psihiater nariše krog: „Pa to?“

„Na polento.“

Psihiater nariše kvadrat. „In sedaj?“

„Na polento.“

Psihiater odloži svinčnik in reče: „Videti je, da je polenta vaša fiksna ideja.“

„Kako moja? Saj ste polento vedno vi narisali.“

o

Ravnatelj gledališča: „Tu ne vzdržim več, to je čisto navadna norišnica!“

Ena od igralk: „Ja, le z razliko, da je v norišnici ravnatelj normalen.“

o

Sosed vpraša soseda na vrtu: „Ali ne boš postavil nobenega strašila?“

„Ni potrebno. Moja žena je itak velikokrat na vrtu.“

o

„Ali ste z mojo novo mišnico zadovoljni?“

„Pa kako! Danes so tri miši ležale pred njo, ker so se, ko so jo zagledale, do smrti nasmejale.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, Châtelineau, 6070 Châtelet (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.
(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,
tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čepelak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -
64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 48 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slov. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.
(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.
(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,
8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:
09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:
040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.
(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.
(Tel. 01 - 301 31 32).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

Stanko Gajšek, Feldkirchnerstr. 81 (Tel. 0841 - 54 04)